

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Individualizacija vzgoje in izobraževanja
Course title:	Individualisation of education

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja	/	1.	2.
Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle	/	1 st	2 nd

Vrsta predmeta / Course type	obvezni/Compulsory
------------------------------	--------------------

Univerzitetna koda predmeta / University course code:	/
---	---

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15	/	/	15 PP	120*	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	Izr. prof. dr. Vanja R. Kiswarday / Assoc. Prof. Dr. Vanja R. Kiswarday
------------------------------	---

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Conditions for inclusion in work or performance of study obligations:
/	/

Vsebina: *V samostojno študentovo delo je vključenih tudi 30 ur (1 KT) prakse.	Content (Syllabus outline): * The independent student activities include 30 hours (1 CT) of practical training. <ul style="list-style-type: none"> • Sodobno pojmovanje vzgoje in izobraževanja. • Diferenciacija in individualizacija vzgoje in izobraževanja. • Individualizacija v procesu vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami. • Refleksija diferenciacije in individualizacije otrok s posebnimi potrebami. • Detekcija, zgodnja intervencija in identifikacija otrok s posebnimi potrebami. • Procesna diagnostika. • Individualizirani program • Podporni sistemi in oblike: prilagajanje vzgojno izobraževalnega dela, dodatna strokovna pomoč.
--	--

Temeljni literatura in viri / Readings:

Osnovna literatura / Basic literature:

- Fuchs, D. in Fuchs, L. (2006). Introduction to Response to Intervention: What, Why, and How Valid Is It? *Reading Research Quarterly*, 41(1,) 93-99.
- Galeša, M. (1995). *Specialna metodika individualizacije*. Didakta. Radovljica.
- Kiswarday, V. (2018). Individualiziran program v inkluziji. V M. Schmidt Krajnc, D. Rus Kolar in E. Kranjec (ur.) *Vloga inkluzivnega pedagoga v vzgoji in izobraževanju* (str. 48-58). Univerzitetna založba Univerze v Mariboru.
- Kiswarday V. (2023). *Individualizacija vzgoje in izobraževanja*. Interno študijsko gradivo.
- Kiswarday, V. in Drljić, K. (2018). Sodelovalno poučevanje: priložnost za inkluzivne pedagoge. V M. Schmidt Krajnc, D. Rus Kolar in E. Kranjec (ur.) *Vloga inkluzivnega pedagoga v vzgoji in izobraževanju* (str. 225-236). Univerzitetna založba Univerze v Mariboru.
- Košnik, P., Plavčak, D., Vovk – Ornik, N., Pulec Lah, S. in Mohar, M. (2023). *Individualizirani program – Priročnik za kakovostno pripravo in evalvacijo individualiziranega programa za otroke s posebnimi potrebami*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Košnik, P. idr. (2023). *Smernice za pripravo in spremljanje individualiziranega programa za otroke s posebnimi potrebami v programu devetletne osnovne šole s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Rogič Ožek, S. idr. (2019). *Dopolnitev navodil za izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo za devetletno osnovno šolo: navodila za delo z učenci z avtističnimi motnjami*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Vovk Ornik, N. idr. (2015). Navodila za izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo za devetletno osnovno šolo. V Vovk Ornik, N. (ur.) *Kriteriji za opredelitev vrste in stopnje primanjkljajev, ovir oz. motenj otrok s posebnimi potrebami*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Mitchell, D. in Sutherland, D. (2020). *What really works in special and inclusive education: Using evidence-based teaching strategies*. Routledge.
- Opara, B. (2015). *Dodatevna strokovna pomoč in prilagoditve za otroke s posebnimi potrebami v procesu vzgoje in izobraževanja*. Centerkontura, Ljubljana.
- Šugman Bohinc L. (ur.). (2011). *Izvirni delovni projekt pomoči*. Ljubljana : Fakulteta za socialno delo.
- Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, Ur. I RS št. 58/2011.

Dopolnilna literatura / Additional literature:

- Grah, J. idr. (2017). *Vključujoča šola - priročnik za učitelje*. Zavod RS za šolstvo, Ljubljana.
- Grah, J. (2014). Soustvarjanje spodbudnega učnega okolja za učence z učnimi težavami. *Šolsko svetovalno delo*, 18(3/4), 36-45.
- Holcar Brunauer, A. idr. (2017). *Formativno spremljanje v podporo učenju -Priročnik za učitelje in strokovne delavce*. Zavod RS za šolstvo, Ljubljana.
- Opara, B. (2009). *Otroci s posebnimi potrebami v vrtcih in šolah. Vloga in naloga vrtcev in šol pri vzgoji in izobraževanju otrok s posebnimi potrebami. Priročnik*. Ljubljana: Centerkontura.
- Watkins, A. (2012). *Teacher education for inclusion - Profile of Inclusive Teachers*. Odense, Denmark: European Agency for Development in Special Needs Education.

Dodatna literatura / Additional literature:

- Kavkler, M. (2008). *Razvoj inkluzivne vzgoje in izobraževanja – izbrana poglavja v pomoč šolskim timom*. Ljubljana : ZRSS
- Košak Babuder, M. in Velikonja, M. (2011). *Učenci z učnimi težavami - pomoč in podpora*. Ljubljana, Pedagoška fakulteta.

- Magajna L. idr. (2008). Koncept dela: Učne težave v osnovni šoli. Ljubljana, Pedagoška fakulteta.
- Magajna L. in Velikonja M. (2011). *Učenci z učnimi težavami - prepoznavanje in diagnosticiranje*. Ljubljana, Pedagoška fakulteta.
- Pulec Lah S. in Velikonja M. (2011). *Učenci z učnimi težavami - izbrane teme*. Ljubljana, Pedagoška fakulteta.

Cilji in kompetence:

Cilji:

Študent/-ka:

- spozna koncept individualizirane vzgoje in izobraževanja ter individualizacijo kot univerzalni pristop pri vzgoji in izobraževanju otrok s posebnimi potrebami,
- spozna celovit proces kontinuma pomoči in podpore v edukacije,
- spozna in obvlada procesno diagnosticiranje otrok s posebnimi potrebami ter prilagajanje in dodatno strokovno pomoč kot pogoj za inkluzivno edukacijo.

Splošne kompetence:

- Sposobnost razumevanja in uporabe individualizirane obravnave otrok s posebnimi potrebami,
- sposobnost oblikovanja inkluzivnega šolskega okolja, razvijanje in tolerantnosti in fleksibilnosti.

Predmetnospecifične kompetence:

- razumevanje koncepta diferenciacije in individualizacije,
- sposobnost odkrivanja in prepoznavanja otrok s posebnimi potrebami ter njihovih posebnih razvojnih in učnih potreb,
- sposobnost izdelave individualiziranega programa za vsakega otroka s posebnimi potrebami,
- sposobnost oblikovanja in izvajanja prilagoditev v procesu vzgoje in izobraževanja in nudenje dodatne strokovne pomoči otrokom z različnimi posebnimi potrebami.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent/-ka:

- pozna načela in delovanje učne diferenciacije in individualizacije,

Objectives and competences:

Objectives:

The student:

- learns about the concept of individualised upbringing and education and individualization as the universal approach to the upbringing and education of children with special needs,
- gets acquainted with the continuum of help and support in education,
- gets acquainted with and masters the process diagnosis of children with special needs and adaptation and additional professional help as the condition for inclusive education.

General competences:

- ability to understand and use individualised treatment of children with special needs,
- ability to create an inclusive school environment, development, tolerance and flexibility.

Subject-specific competences:

- understanding of the concept of differentiation and individualisation,
- ability to detect and identify children with special needs and their specific developmental and learning needs,
- ability to create an individualised programme for each special needs child,
- ability to create and implement adjustments in the process of upbringing and education and the provision of additional professional help for children with various special needs.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

The student:

- knows the principles and function of differentiation and individualisation

- pozna procese edukacije otrok s posebnimi potrebami od detekcije, zgodnje intervencije do identifikacije posebnih potreb,
- pozna metode procesnega diagnosticiranja ter metode prilagajanja in dodatne strokovne pomoči.

Uporaba:

Študent/ka:

- zna uporabiti individualizirane načine vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami,
- zna nuditi vse potrebne oblike podpore in prilagoditve za vsakega otroka s posebnimi potrebami,
- širi vrednote strpnosti in sprejemanja različnosti v procesu edukacije,
- v celovit proces edukacije otrok s posebnimi potrebami vključuje vse dejavnike, ki sodelujejo v procesu razvoja in edukacije otroka.

Refleksija:

Kritično analizira celoten proces izvajanja projektne naloge ter naredi načrt za svoje izpopolnjevanje na tem področju.

- knows the process of education of children with special needs from detection to early intervention and identification of special needs,
- knows the methods of process diagnostics and the methods of adjustment and additional professional help.

Use:

The student:

- can use individualised methods of upbringing and education of children with special needs,
- can provide all the necessary forms of support and adjustments for each special needs child,
- spreads the values of tolerance and acceptance of diversity in the process of education,
- integrate all factors into the comprehensive process of education of children with special needs, which are involved in the process of development and education of the child.

Reflection:

The student critically analyses the entire process of the project assignment and prepares a plan for his/her professional development in this area.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja,
- samostojno učenje študentov,
- praktično delo študentov,
- seminarsko delo / projektna naloga,
- diskusija.

Learning and teaching methods:

- lectures,
- independent student activities,
- practical student activities,
- seminar paper / project work,
- discussion.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):		Type (examination, oral, coursework, project):
Sprotno delo/vaje.	30%	Coursework.
Projektna naloga.	30%	Project assignment.
Pisni in/ali ustni izpit.	40 %	Written and/or oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Kiswarday, V. R. (2023). Analiza tem zaključnih del študijskega programa Inkluzivna pedagogika do danes: za načrtovanje prihodnosti. V A. Istenič, M. Gačnik, B. Horvat, M. Kukanja Gabrijelčič, V. R. Kiswarday, M. Lebeničnik, M. Mezgec in M. Volk, (ur.), *Vzgoja in izobraževanje med preteklostjo in prihodnostjo*. (str. 123-146) Koper: Založba Univerze na Primorskem.

Kiswarday, V. R. in Rejc, M. (2022). Pripromočki za vzgojitelje za detekcijo otrok z avtizmom v prvem starostnem obdobju (1–3). V S. Čotar Konrad, B. Borota, S. Rutar, K. Drljić in G. Jelovčan, ur. *Vzgoja in izobraževanje predšolskih otrok prvega starostnega obdobja*. (str. 189–210). Koper: Založba Univerze na Primorskem.

Drljić, K., Štemberger, T. in Kiswarday, V. (2019). Pomen rezilientnosti bodočih pedagoških delavcev. *Journal of Contemporary Educational Studies/Sodobna Pedagogika*, 70(4).

Kiswarday, V. (2018). Individualiziran program v inkluziji. V M. Schmidt Krajnc, D. Rus Kolar in E. Kranjec (ur.) *Vloga inkluzivnega pedagoga v vzgoji in izobraževanju* (str. 48–58). Univerzitetna založba Univerze v Mariboru.

Kiswarday, V. in Drljić, K. (2018). Sodelovalno poučevanje: priložnost za inkluzivne pedagoge. V M. Schmidt Krajnc, D. Rus Kolar in E. Kranjec (ur.) *Vloga inkluzivnega pedagoga v vzgoji in izobraževanju* (str. 225–236). Univerzitetna založba Univerze v Mariboru.

Štemberger, T. in Kiswarday, V. R. (2018). Attitude towards inclusive education: the perspective of Slovenian preschool and primary school teachers. *European journal of special needs education*, 33(1), 47–58.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Metode dela z otroki s čustvenimi in vedenjskimi motnjami
Course title:	Working methods for children with emotional and behavioural disorders

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja	/	1.	1.
Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle	/	1 st	1 st

Vrsta predmeta / Course type	obvezni/Compulsory
-------------------------------------	--------------------

Univerzitetna koda predmeta / University course code:	/
--	---

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	/	30 SV	/	/	120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	prof. dr. Mitja Krajnčan / Prof. Dr. Mitja Krajnčan
-------------------------------------	---

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Conditions for inclusion in work or performance of study obligations:
/	/

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
-----------------	------------------------------------

<p>Temeljna znanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvod v metodiko dela z OPP (predmet metodike OPP, njeno mesto in pomen znotraj sistema edukacijskih ved, nameni in cilji metodičnega izobraževanja, struktura metodike OPP in vprašanja prilagajanja posameznim skupinam OPP). • Temeljne zahteve uspešnega metodičnega delovanja ali individualna strategija dela z OPP (osebni odnos, povezanost, didaktični pripomočki, ambient, klima itd.). • Globalna socialno-pedagoška strategija uspešnega dela z OPP (Izkustvena načela uspešnega delovanja, kot so zgodnje odkrivanje, kompenzacija razvojnih primanjkljajev na čustvenem, kognitivnem in socialnem področju itd.). <p>Specifična znanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izkustveno najbolj uporabne tehnike in metode proučevanja splošnih vsakdanjih in psihosocialnih problemov in težav OPP (biografske študije, načrtno in sistematično opazovanje, proučevanje pri igri in delu, proučevanje v skupini). • Izkustveno najbolj uporabne tehnike/metode razbremenjevanja občutkov socialne (vedenjske/čustvene), učne (storičnostne) neadekvantnosti (metode družabnih skupinskih iger, iger v naravi, športnih aktivnosti, umetniških dejavnosti, igranja vlog, pantomime, biblioterapija, hipoterapija). • Metode socialno integrativnega in naravnega socialnega učenja (oblike/metode skupinskega vodenja, izleti, zimovanja, planinarjenje, kolesarjenje, vključno z oblikami doživljajske pedagogike). • Prilagajanje temeljnih metodičnih teoretičnih in empiričnih spoznanj/znanj posameznim skupinam OPP (v družini, v predšolskih oblikah, OŠ, internatih). • Psihosocialna pomoč OPP, odvisnih od psichoaktivnih snovi, računalništva, televizije. • Delo s posebno agresivnimi OPP. • Zagovorništvo kot posebna metoda zaščite otrokovi pravic, še posebej marginaliziranih posameznikov ali skupin. 	<p>Fundamental knowledge</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introduction to the methodology of work with individuals with special needs (subject of the methodology of work with individuals with special needs, its place and significance within the system of education sciences, the purpose and objective of methodological education, the structure of methodology of work with special needs individuals and questions of adjustment to individual groups of individuals with special needs). • Fundamental requirements of successful methodological operation or individual strategy of work with special needs individuals (personal relationships, connection, didactic devices, atmosphere, climate etc.). • Global socio-pedagogical strategy of successful work with special needs individuals (empirical principles of successful operation, such as detection, and compensation of development deficits in emotional, cognitive and social spheres etc.). <p>Specific knowledge</p> <ul style="list-style-type: none"> • Experientially most useful techniques and methods of studying the general everyday and psychosocial problems of special needs individuals (biographical studies, deliberate and systematic observation, studying at play and work, studying in a group). • Experientially most useful techniques/methods for the relief of feelings of social (behavioural/emotional) and learning (performance) inadequateness (methods of group parlour games, games in nature, sports activities, artistic activities, role play, pantomime, bibliotherapy and hippotherapy). • Methods of socially integrative and natural social learning (forms/methods of group guidance, excursions, winter holidays, hiking, cycling, including forms of experientially oriented pedagogics). • Adaptation of fundamental theoretical and empirical findings/knowledge to individual groups of individuals with special needs (in the family, in preschool forms, in elementary schools and boarding schools).
--	---

• Planiranje, načrtovanje, pripravljanje, izvajanje in evalvacija socialno-pedagoškega dela z OPP; akcijsko raziskovanje prakse, možnosti raziskovanja dobre prakse. • Mentalno-higienski vidik socialno-pedagoškega dela z OPP.	• Psychosocial help to special needs individuals who are addicted to psychoactive substances, computers and television. • Work with particularly aggressive special needs individuals. • Counselling as a special method of children's rights protection, especially of marginalised individuals or groups. • Planning, preparation, implementation and evaluation of socio-pedagogical work with special needs individuals; action research of practice, options of good practice research. • Mental-hygiene aspect of socio-pedagogical work with the special needs individuals.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Krajnčan, M. in Vrhunc Pfeifer, K. (2021). *Krizne intervence v vzgojnih zavodih (strokovnih centrih) : izhodišča za pripravo smernic za ravnanje v kriznih situacijah v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok ter mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi motnjami v Sloveniji*. Koper: Založba Univerze na Primorskem.
- Krajnčan, M. (2019). Strokovni center in proces deinstitucionalizacije. V: M. Krajnčan (ur.). *Kam z otroki? : Strokovni center Maribor - celostna obravnava otrok s čustvenimi in vedenjskimi motnjami v vzgojnih zavodih*. Maribor: Strokovni center, str. 11-26.
- Žorž, B. (2002). *Razvajenost, rak sodoben družbe*. Mohorjeva družba: Celje.
- Krajnčan, M. (2018). Socialnopedagoške paradigmе vzgajanja. V: Marovič, Mateja (ur.), Sinjur, Andreja (ur.). *Večdimenzionalnost socialnopedagoških diskurzov*. Koper: Založba Univerze na Primorskem, str. 11-40,
- Krajnčan, M. in Butolo, A. (2018). Teachers through the prism of educational activity at school. V: Štemberger, T. (ur.), et al. *Oblikovanje inovativnih učnih okolij = Constructing innovative learning environments*. Koper: Založba Univerze na Primorskem, str. 303-319.

Cilji in kompetence:

Cilji:

Študentje/-ke:

- se seznanijo s teoretičnimi pojmovanji družbenega položaja otrok/mladostnikov in odraslih oseb s posebnimi potrebami (v nadalnjem besedilu OPP) ter z metodičnimi izhodišči primarne preventive v družini, šoli, ožjem in širšem socialnem okolju,
- se seznanijo s sodobnimi (domačimi in tujimi) socialno-pedagoškimi izhodišči strokovnega obravnavanja OPP v segregiranih, integriranih in inkluzivnih, neinstitucionalnih in institucionalnih oblikah,
- obiskujejo (spoznajo) reprezentativne institucije za strokovno obravnavo OPP, v njih opravljajo obvezne metodične vaje, študijske prakse, študijske projekte in

Objectives and competences:

Objectives:

The students:

- become acquainted with the theoretical concepts of the social position of children/adolescents and adults with special needs (hereinafter: special needs individuals) and with methodical basics for primary prevention in family, school, immediate and wider social environment,
- become acquainted with the state-of-the-art (domestic and foreign) socio-pedagogical basics of the professional treatment of special needs individuals in segregated, integrated and inclusive, non-institutional and institutional forms,
- visit (get acquainted with) representative institutions for the professional treatment of special needs individuals, perform mandatory methodical exercises, academic

- študentsko raziskovalno delo (za strokovno delo se učijo in pripravljajo v praktičnih, življenjskih situacijah),
- pod vodstvom mentorjev (praktikov), asistenta oziroma učitelja metodike se uvedejo v konkretnne (stvarne) učno-vzgojne in socialno-učne situacije OPP, in sicer po principih od lažjega k težjemu, od enostavnega k zahtevnejšemu (do osvojitve znanj, spoznanj, sposobnosti, spretnosti, veščin za začetek samostojnega strokovnega dela).

Splošne kompetence:

- Zmožnost prepoznavanja in reševanja moralno etičnih dilem in problemov.
- Delovanje s spoštovanjem in upoštevanjem človekovih pravic, integritete in dostenjanstva posameznika.
- Nudjenje podpore pri samovrednotenju, zaupanju v lastne moči ter razvijanju pozitivnih pričakovanj.
- Sposobnost vrednotenja oz. kritične evalvacije obstoječe prakse, politike in raziskovanja edukacije drugačnih in inkluzije.

Predmetnospecifične kompetence:

- Razvijanje komunikacijskih (socialnih, emocionalnih in kognitivnih) spretnosti in sposobnosti navezovanja stikov z osebami s posebnimi potrebami.
- Razumevanje in obvladovanje različnih učno-vzgojnih oblik in metod dela z OPP (metode preventivnega, vzgojnega, kompenzacijskoga ter socialno in osebnostno integrativnega delovanja).
- Obvladovanje individualnega in skupinskega vzgojno svetovalnega dela.
- Sodelovanje in delo s starši oziroma družinami OPP.
- Pripravljanje, vodenje/izvajanje in evalvacija posebnih socialno-pedagoških projektov (projekti naravnega socialnega učenja, doživljajsko-pedagoški projekti, skupine za samopomoč, prostovoljstvo OPP).
- Delo na sebi (introspekcija, avtorefleksija, samoevalvacija).

practice, academic projects and student research work (they learn and prepare for professional work in practical, real-life situations),

- under the leadership of mentors (practitioners), an assistant or teacher of methodology, they get introduced to specific (material) education and upbringing, as well as socio-educational situations of special needs individuals, according to the principle from easy to difficult or simple to complex (to acquire knowledge, realisations, abilities and skills to start independent professional activities).

General competences:

- Ability to recognise and solve moral and ethical dilemmas and problems.
- Operation with respect and the observance of human rights, integrity and dignity of the individual.
- Provision of support to gain self-confidence, trust in their own abilities and positive expectations.
- Ability to assess or critically evaluate the existing practice, behaviour and research of the education of special needs individuals, as well as their inclusion.

Subject-specific competences:

- Development of communication (social, emotional and cognitive) skills and abilities to bond with special needs individuals.
- Understanding and management of various educational and upbringing forms and methods of work with special needs individuals (methods of preventive, educational, compensatory, social and integrative operation).
- Management of individual and group upbringing advisory work.
- Cooperation and work with parents or families of the special needs individuals.
- Preparation, management, implementation and evaluation of specific socio-pedagogical projects (natural social learning projects, experience based pedagogical projects, self-help groups, volunteering).
- Personality development (introspection, self-reflection, self-evaluation).

Predvideni študijski rezultati: Znanje in razumevanje:

Študent/-ka:

- razume družbene predsodke in stereotipe o OPP,
- razume njihov življenjski položaj,
- se zna zavzeti in boriti za družbeno enakopravnost oseb s posebnimi potrebami.

Uporaba:

Študent/-ka:

uporablja različne (sodobne) socialno-pedagoške pristope, oblike in metode dela oziroma uspešne oblike pomoči osebam s posebnimi potrebami (preventivne, kompenzacijске, integrativne, medialne itd.).

Refleksija:

Študent/-ka:

- razume aktualna družbena dogajanja, povezana s položajem oseb s posebnimi potrebami,
- je sposoben/-na avtoanalize in avtorefleksije (lastnih vzgibov, postopkov, odločitev) itd.

Intended learning outcomes: Knowledge and understanding:

The student:

- understands social prejudices and stereotypes about special needs individuals,
- understands their living situation,
- stands and fights for the social equality of special needs individuals.

Use:

The student:

uses different (modern) socio-pedagogical approaches, forms and working methods or successful forms of assistance to special needs individuals (preventive, compensatory, integrative, median etc.).

Reflection:

The student:

- understands current social affairs related to the situation of special needs individuals,
- is capable of self-analysis and self-reflection (of own impulsions, procedures, decisions) etc.

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja,
- laboratorijske vaje,
- diskusija,
- razprava,
- samostojno delo študenta.

Learning and teaching methods:

- lectures,
- laboratory exercises,
- discussion,
- debate,
- independent student activities.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Načini ocenjevanja:**Assessment:**

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):		Method (written or oral examination, tasks, project):
<ul style="list-style-type: none"> • seminarско delo, • projektno delo, • pisni in/ali ustni izpit. 	20 % 30 % 50 %	<ul style="list-style-type: none"> • seminar paper, • project work, • written and/or oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Krajnčan, M. (2023). Der Deinstitutionaliesierungsprozessen im Bereich der außenfamiliären Erziehung in Slowenien. *Forum Erziehungshilfen*. 29/2, str. 114-117.
2. Krajnčan, M. (2022). Kazalniki kvalitete dela v strokovnih centrih. V: M.Krajnčan, (ur.). *Socialnopedagoške teme 1*. Koper: Založba Univerze na Primorskem, str. 11-35.
3. Krajnčan, M. (2019). Strokovni center in proces deinstitutionalizacije. V: M. Krajnčan (ur.). *Kam z otroki? : Strokovni center Maribor - celostna obravnava otrok s čustvenimi in vedenjskimi motnjami v vzgojnih zavodih*. Maribor: Strokovni center, str. 11-26.

4. Krajnčan, M. (2016). *Od igre do projekta*. Koper: Založba Univerze na Primorskem.
5. Krajnčan, M. in Vrhunc Pfeifer, K. (2021). *Krizne intervence v vzgojnih zavodih (strokovnih centrih) : izhodišča za pripravo smernic za ravnanje v kriznih situacijah v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok ter mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi motnjami v Sloveniji*. Koper: Založba Univerze na Primorskem.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Metode dela z gluhiimi, naglušnimi in z osebami z govorno-jezikovnimi motnjami
Course title:	Working methods for deaf, partly deaf and persons with oral and linguistic disorders

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja	/	1.	1.
Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle	/	1 st	1 st

Vrsta predmeta / Course type	obvezni/Compulsory
------------------------------	--------------------

Univerzitetna koda predmeta / University course code:	/
---	---

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15	15	/	/	120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	doc. dr. Mateja Gačnik
------------------------------	------------------------

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: /	Conditions for inclusion in work or the performance of study obligations: /
---	---

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
<ul style="list-style-type: none"> • Značilnosti oseb z motnjami sluha. • Posledice motenj sluha. • Sistemi usposabljanja in rehabilitacije gluhih/naglušnih. • Vrste programov za učence z motnjami sluha: <ul style="list-style-type: none"> ○ program predšolske vzgoje s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo; ○ prilagojeni program predšolske vzgoje; 	<ul style="list-style-type: none"> • Characteristics of persons with hearing disorders. • Consequences of hearing disorders. • Systems of training and rehabilitation of the deaf and hearing impaired. • Types of programmes for students with hearing disorders: <ul style="list-style-type: none"> ○ adapted preschool programme and additional professional assistance, ○ adapted preschool programme, ○ preschool programme with special performance and additional professional assistance,

<ul style="list-style-type: none"> ○ izobraževalni programi s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo; ○ prilagojeni izobraževalni programi z enakovrednim izobraževalnim standardom. ● Surdodidaktični principi. ● Specifičnost učnih metod in učnih sredstev pri poučevanju gluhih/naglušnih. ● Izbor metod, učiteljeva priprava. ● Surdopedagog rehabilitator – klinik. ● Vloga družine in staršev pri rehabilitaciji osebe z motnjo sluha. ● Socialna integracija. ● Vzgojno-izobraževalna integracija, inkluzija. Logopedija kot disciplina. ● Teoretične osnove logopedske obravnave. Normalen govorno-jezikovni in komunikacijski razvoj (ocenjevanje, standardi, norme) ter znaki motenj komunikacije. ● Odstopanja v govorni, jezikovni in glasovni produkciji otrok, mladostnikov, odraslih. Kategorizacija govornih, glasovnih, komunikacijskih motenj. ● Sistemi usposabljanja in rehabilitacije otrok z govorno jezikovnimi motnjami. ● Vrste programov za učence z govorno jezikovnimi motnjami: <ul style="list-style-type: none"> ○ program predšolske vzgoje s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo; ○ prilagojeni program predšolske vzgoje; ○ izobraževalni programi s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo; ○ prilagojeni izobraževalni programi z enakovrednim izobraževalnim standardom. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ adapted education programme with an equivalent educational standard. ● Principles of pedagogy in the education of the deaf. ● The specifics of the teaching methods and learning resources for teaching the deaf/hearing impaired. ● Selection methods, teacher's preparation. ● Deaf education teacher and rehabilitator – clinical. ● The role of family and parents in the rehabilitation of special needs individuals. ● Social integration. ● Upbringing and education integration, inclusion. Speech therapy as a discipline. ● Theoretical basics of speech therapy treatment. Normal speech, language and communication development (assessment, standards, norms) and signs of communication disorders. ● Differences in speech, language and voice production of children, adolescents and adults. Categorisation of speech, voice and communication disorders. ● Systems of training and the rehabilitation of children with speech and language disorders. ● Types of programmes for students with speech and language disorders: <ul style="list-style-type: none"> ○ adapted preschool programme and additional professional assistance, ○ adapted preschool programme, ○ preschool programme with special performance and additional professional assistance, ○ adapted education programme with equivalent educational standards.
---	---

Temeljni literatura in viri / Readings:

Osnovna literatura / Basic literature:

- *Definitions of Communication Disorders and Variations* (1993). American Speech-Language-Hearing Association.
- Bishop, D. V. M. in Frazier Norbury, C. (2008). Speech and Language disorders. V M. Rutter, D. Bishop, D. Pine, S. Scott, J. Stevenson, E. Taylor in A. Thapar (ur.), *Rutter's Child and Adolescent Psychiatry* 5. izd. (str. 782-801). Wiley Blackwell. <https://doi.org/10.1002/9781444300895>
- Hernja, N., Werdonig, A., Brumec, M., Groegl, S., Ropert, D. in Furjan Varžič, I. (2010). *Priročnik za delo z gluhih in naglušnih otroki* (1. izd.). Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Juhart, M. (2007). *Gluhoslepi*. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije.

- Košir, S. (2003). Integracija otrok s posebnimi potrebami v Evropi, prizadevanja Slovenije. *Sodobna pedagogika*. 54 (posebna izdaja), 138-144.
- Kermauner, A. in Plazar, J. (2019). *Prilagojeni pripomočki in metode pri vzgojno-izobraževalnem delu z otroki s posebnimi potrebami*. Educa Izobraževanje.
- Lenček, S. (1991). *Delo logopedov v OŠ s prilagojenim programom. III. srečanje logopedov Slovenije*. G. Martuljek, 87-93. https://vispef.uni-lj.si/nacrt_izvedbe_splet_1.asp?idpredmet=4902

Dopolnilna literatura / Additional literature:

- Bajc A. (2014). Podpora in nadomestna komunikacija v CIRIUS Vipava. *Komunikacija*, 6, 21-27.
- Gačnik, M. (2022). Dejavniki tveganja za razvoj persistentnega jecljanja = Risk factors for the development of persistent stuttering. V T. Kocjančič Antolík (ur.), *VI. kongres logopedov Slovenije : Logopedija na prelomu: zbornik prispevkov = Conference proceedings of the VIth Congress of Slovenian Speech and Language Therapists* (str. 13-20). Društvo logopedov Slovenije.
- *Mednarodna klasifikacija funkcioniranja, zmanjšane zmožnosti, invalidnosti in zdravja* (2006). Svetovna zdravstvena organizacija, Ženeva, Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije in Inštitut Republike Slovenije za rehabilitacijo, Ljubljana.
- Ogrin, M., Žemva N., Drljepan, M. in Kodre, G. (2016). Ocenjevanje funkcioniranja v logopediji – ocenjevanje sporazumevanja in požiranja functional assessment in speech therapy – assessment of communication and swallowing. *Rehabilitacija*, XV(1), 49-54.
- Papathanasiou, I., Coppens, P. in Potagas, C. (2013). Aphasia and related neurogenic communication disorders: basic concepts and operational definitions. *Aphasia and related neurogenic communication disorders*, xix-xxiii.
- Pavlič, M. (2016). *Kako otrok z okvaro sluha usvoji jezik*. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije.
- Pfifer, A. (2016). *Zgodnji dostop do znakovnega jezika in jezikovna kompetentnost gluhih otrok*. [Doktorska disertacija]. UL Filozofska fakulteta.
- Silverman F. H. in Miller L. (ur.) (2016). *From Introduction to Communication Sciences and Disorders* (5. izd.). PRO-ED.
- Vovk, A. (2008). *Gluhoslepota med nami*. Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije.
- Vovk, A. (2005). *Sporazumevanje z gluhoslepim otrokom*. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije.
- Zečić, S., Mujkanović, E. in Devoli, A. (2010). *Logopedija*. Connectum.

Dodatačna literatura / Additional literature:

- Hočevar-Boltežar, I. (2013). *Fiziologija in patologija glasu ter izbrana poglavja iz patologije govora*. Pedagoška fakulteta.
- Košir, S. (2009). *Primanjklaji na posameznih področjih učenja: navodila za prilagojeno izvajanje programa osnovne šole z dodatno strokovno pomočjo*. Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Kuhar, D. (2008). *Dileme pri integraciji gluhih in naglušnih otrok*. Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana.

Cilji in kompetence:

Cilji:

Študent/ka:

- spozna metode dela z gluhami, naglušnimi in osebami z govorno jezikovnimi motnjami,
- zna odbrati prave metode za vsak posamezni primer in jih samostojno in kvalitetno izvajati.

Splošne kompetence:

Objectives and competences:

Objectives:

The student:

- gets acquainted with the methods of work with the deaf and hearing impaired and individuals with speech and language disorders,
- learns to choose the correct method for each individual case and implement it independently and qualitatively.

- zmožnost odkrivanja in prepoznavanja posebnih potreb vsakega posameznika z uporabo ustreznih postopkov, metod in tehnik,
- sposobnost uporabe ustreznih postopkov, metod in tehnik za pripravo in izvajanje individualiziranih programov,
- uporabo specialno pedagoških znanj za delo z otroki s posebnimi potrebami.

Predmetnospecifične kompetence:

- sposobnost sprejemanja vseh lastnosti posameznika in njegovih interesov za razvoj potrebnih spremnosti,
- sposobnost za reeduciranje pomanjkljivih ali slabo razvitih procesov in funkcij posameznika,
- sposobnost prepoznavanja in uporabe načinov in poti za kompenzacije primanjkljajev, ovir ozziroma motenj posameznika.

General competences:

- ability to detect and identify the specific needs of each individual using the appropriate procedures, methods and techniques,
- ability to use appropriate procedures, methods and techniques to prepare and implement individualized programmes,
- use special teaching skills to work with special needs children.

Subject-specific competences:

- ability to accept all characteristics and interests of an individual to enable the development of the necessary skills,
- ability to reduce the insufficient or poorly developed processes and functions of an individual,
- ability to recognize and use methods and channels for the compensation of impairments, disabilities or disorders of an individual.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent/-ka:

- pozna pojav gluhote in zna prepozнатi individualne posebnosti posameznika z gluhtoto ali naglušnostjo,
- obvlada specifične metode dela z gluhami in naglušnimi,
- zna prepozнатi motnje in ovire na govorno jezikovnem področju in obvlada metode poučevanja.

Uporaba:

Študent/-ka

- zna uporabiti ustrezone metode za vzgojo in izobraževanje gluhih in naglušnih,
- zna uporabiti prave metode poučevanja in učenja oseb z govorno-jezikovnimi motnjami.

Refleksija:

Študent/ka:

- je zmožen/-na presojati, ali so izbrane metode poučevanja in učenja in poti obravnave gluhih in naglušnih ter oseb z govorno jezikovnimi motnjami ustrezone ali ne in jih po potrebi zamenjati z

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

The student:

- is familiar with the loss of hearing and can identify individual characteristics of deaf or hearing impaired individuals,
- has mastered specific methods of work with the deaf and hearing impaired,
- can recognize impairments and disabilities of speech and language and has mastered the methods of teaching.

Use:

The student:

- can use appropriate methods for upbringing and education of the deaf and hearing impaired,
- can use the right methods of teaching and education of individuals with speech and language disorders.

Reflection:

The student:

- is capable of evaluating whether the chosen methods of teaching, education and treatment of the deaf, hearing impaired and persons with speech and language disorders are appropriate and when necessary replace

ustreznejšimi po načelu, da nobena metoda ni zveličavna.

them with more suitable ones according to the principle that no method is irreplaceable.

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja,
- seminarske vaje,
- diskusija,
- samostojno delo študenta.

Learning and teaching methods:

- lectures,
- seminar exercises,
- discussion,
- independent student activities.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):

Pisni in /ali ustni izpit.

Uspešno opravljena seminarska naloga je pogoj za pristop k izpitu.

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Written and/or oral examination.

In order to apply for the final examination, students are required to successfully produce the seminar paper.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Ašenberger Bagon, Š., Gačnik, M. in Istenič, A. (2018). Information communication technology use among students in inclusive classrooms. *International journal: emerging technologies in learning*, 13(6), 56-72.
2. Gačnik, M., Istenič, A., Zaletelj, J. in Zajc, M. (2018). User-centred app design for speech sound disorders interventions with tablet computers. *Universal access in the information society*, 17(4), 821-832.
3. Gačnik, M in Istenič, A. (2023). Logopedска obravnava jecljanja in kompetence v luči preteklosti in sedanosti. V A. Istenič idr. (ur). *Vzgoja in izobraževanje med preteklostjo in prihodnostjo* (str. 67–83). Založba Univerze na Primorskem. <https://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-293-255-8.pdf>
4. Istenič, A., Rosanda, V., Volk, M. in Gačnik, M. (2023). Parental perceptions of child's play in the post-digital era: parents' dilemma with digital formats Informing the kindergarten curriculum. *Children*, 10(1), 1-22. <https://www.mdpi.com/2227-9067/10/1/101>

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Metode dela z nadarjenimi in talentiranimi
Course title:	Working methods for gifted and talented

Študijski program in stopnja Study programme and level

Študijska smer Study field

Letnik Academic year

Semester Semester

Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja	/	1.	2.
Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle	/	1 st	2 nd

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

/

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	/	15 SV	/	15 PP	120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Mojca Kukanja Gabrijelčič / Associate Prof. Mojca Kukanja Gabrijelčič, PhD

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lectures:	slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Conditions for inclusion in work or performance of study obligations:

/

Vsebina:

*V samostojno študentovo delo je vključenih 30 ur (1 KT) prakse.

Nadarjeni in talentirani učenci:

- opredelitev nadarjenosti in talentiranosti,
- terminološke vrzeli,
- opredelitev nadarjenosti in talentiranosti,
- koncept nadarjenosti v RS,
- komparativna predstavitev koncepta nadarjenosti,
- pomen prepoznavanja in prepoznavanje nadarjenosti ter talentiranosti, razvojne značilnosti in koncept nadarjenosti,
- dvojna izjemnost.

Spoznavanje dokumentacije, ki določa okvirje poučevanja nadarjenih in talentiranih v javnih zavodih:

- evropski in nacionalni zakonodajni dokumenti;
- zakonodaja na področju vzgoje in izobraževanja;
- kurikulum in njegove temeljne značilnosti ter omejitve.

Učna diferenciacija in individualizacija pri poučevanju in učenju nadarjenih učencev:

- opredelitev učne diferenciacije in individualizacije;

Content (Syllabus outline):

* The independent student activities include 30 hours (1 CT) of practical training.

Gifted and talented students:

- definition of giftedness and talent,
- terminological gaps,
- definition of giftedness and talent,
- the concept of giftedness in the Republic of Slovenia,
- comparative presentation of the concept of giftedness,
- the importance of identification and recognition
- of giftedness and talent, developmental characteristics, and the concept of giftedness,
- twice exceptional individuals.

Exploring the documentation, which provides the framework for teaching the *gifted and talented* in public institutions:

- European and national legislative documents,
- legislation from the field of upbringing and education,
- curriculum and its fundamental characteristics and limitations.

Differentiated learning and individualization in the Teaching of gifted students:

- možnosti diferenciacije in individualizacije pri delu z nadarjenimi učenci;
- kurikularni modeli v razvitih državah sveta (Bloom, Kaplan, modeli v ZDA);
- priprava individualiziranega programa za nadarjene in talentirane učence.

Razumevanje socialno – emocionalnih potreb nadarjenih ter svetovalne storitve:

- socialno – emocionalne značilnosti in potrebe nadarjenih otrok;
- čustveni problemi in samopodoba;
- področja svetovanja nadarjenim in talentiranim učencem (šolsko, osebno, poklicno, skupinsko, individualno ipd.).

Osnove procesa učenja in poučevanja:

- utrjevanje znanja na področju definicij in teorij učenja, poučevanja in znanja;
- organiziranje učnega procesa;
- vzgojno-izobraževalne značilnosti, posebnosti in potrebe posameznika kot temeljnega subjekta vzgojno-izobraževalnega procesa in učenja;
- sodobni teoretski pogledi na sposobnosti za učenje; Učenje učenja;
- strategije učenja in poučevanja nadarjenih, talentiranih in nadpovprečno sposobnih;
- alternativni pristopi pri poučevanju nadarjenih in talentiranih učencev.

Ocenjevanje in preverjanje napredka:

- pomen ustreznega opredeljevanja učnih ciljev;
- alternativne oblike preverjanja in ocenjevanja znanja nadarjenih in talentiranih učencev.
- Sodelovanje s starši in drugimi institucijami.
- Evalvacija dela z nadarjenimi učenci.

Pri vsakem od navedenih sklopov je temeljni učni rezultat študenta poznavanje posameznih opredelitev, nadgradnja pa razumevanje posledic vsakega specifičnega pristopa in dela procesa učenja in poučevanja ter sposobnost povezovanja opredeljenih sklopov, tudi z vsebinami drugih predmetov.

- definition of differentiated learning and individualization,
- options of differentiation and individualization when working with gifted students,
- curriculum models of developed countries (Bloom, Kaplan, US models),
- preparation of an individualized program for gifted and talented students.

Understanding the social and emotional needs of the gifted and consultancy services:

- social and emotional characteristics and needs of gifted children,
- emotional problems and self-esteem;
- areas of consultancy for gifted and talented students (school, personal, professional, group, individual, etc.).

Basics of the learning and teaching process

- strengthening the knowledge of definitions and theories of learning, teaching, and knowledge;
- organisation organizationorganization of the learning process;
- educational characteristics, features, and needs of the individual as the basic subject of the educational process and learning;
- modern theoretical views of learning abilities; learning to learn,
- strategies for teaching gifted, talented, and above-average students;
- alternative approaches to the teaching of gifted and talented students.

Assessment and verification of progress:

- the importance of the appropriate definition of the learning objectives;
- alternative forms of verification and assessment of knowledge of gifted and talented students.
- Cooperation with parents and other institutions.
- Evaluation of work with gifted students.

In each of these groups, the basic learning objective for the student is the knowledge of individual definitions, the understanding and upgrade of the implications of each specific approach, the learning and the teaching process, and the ability to connect

particular groups, also with the contents of other subjects.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Osnovna literatura / Basic literature:

- Bates, J. (2005). *Able, Gifted and Talented*. Bloomsbury Publishing Plc.
- Ferbežer, I. (2002): *Celovitost nadarjenosti*, EDUCA, Nova Gorica.
- *Handbook of gifted education* (3rd ed., str. XVIII, 622). (19912003, cop.). Allyn and Bacon.
- Kukanja Gabrijelčič, M. (2015). *Nadarjeni in talentirani: med poslanstvom in odgovornostjo*. Koper: Univerzitetna založba Annales.
- Kukanja Gabrijelčič, M. (2017). *Poučevanje nadarjenih učencev v osnovni šoli: izbrane teme iz družboslovja*. Koper: Založba Univerze na Primorskem,.
- Kukanja Gabrijelčič, M., Željeznov Seničar, M. (2023). *V dar ste nas dobili, kako boste naš dar razvili?* Polhov Gradec: MIB.
- Kukanja-Gabrijelčič, M., & Čotar Konrad, S. (2015). Odkrivanje nadarjenih učencev: ali imamo v Sloveniji res četrtino nadarjenih učencev? V *Obzorja učenja: vzgojno-izobraževalne perspektive* (str. 147-161,). Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales.

Dopolnilna literatura / Additional literature:

- Kukanja Gabrijelčič, M., Čotar Konrad, S. (2018). Analyzing teachers' competencies in regular classroom practice with gifted students in Slovenia. V: Lepičnik-Vodopivec, J. (ur.), Jančec, L. (ur.), Štemberger, T. (ur.). *Implicit pedagogy for optimized learning in contemporary education*. Hershey, PA: Information Science Reference, (an imprint of IGI Global), str. 166-183, ilustr. Advances in Educational Technologies and Instructional Design (AETID) Book Series.
- Kukanja Gabrijelčič, M., Gorela, K. (2018). *Nadarjenost na predšolski stopnji: znanstvena monografija*. Koper: Založba Univerze na Primorskem.

Dodatna literatura / Additional literature:

- Kukanja Gabrijelčič, M., Antolin, U., Istenič, A. (2021). Teacher's social and emotional competencies: a study among student teachers and students in education science in Slovenia. *European Journal of educational research*10(4), 2033-2044.
- Kukanja Gabrijelčič, M., Volmut, T. (2020). Poskus konceptualizacije talentiranosti na športnem področju. *Revija za elementarno izobraževanje*, 13(4), 475–496.

Cilji in kompetence:

Cilji:

Študent/-ka:

- spozna teorije ter opredelitev nadarjenosti in nadpovprečnih sposobnosti, povezave z učnimi stilmi in motivacijo,
- spozna osnove prepoznavanja nadarjenih učencev in učencev z nadpovprečnimi sposobnostmi ter temeljne strategije dela z njimi,
- spozna samoregulativne mehanizme pri učenju, pomen in pripravo individualiziranega programa učenja ter sistem vseživljenjskega učenja kot temelja za karierni razvoj,

Objectives and competence competencies:

Objectives:

The student:

- gets acquainted with the theories and definitions of giftedness and above-average abilities and their relation to learning styles and motivation,
- gets acquainted with the basics of identifying gifted students and students with above-average abilities, as well as fundamental strategies for working with such students,
- gets acquainted with the self-regulative learning mechanisms, the importance of the preparation of an individualised learning programme, and the system of

- spozna postopke evidentiranja, identifikacije in pripravo individualiziranega programa za nadarjene in talentirane učence ter je sposoben/na samostojno individualno ali v skupini delati z nadarjenimi oz. nadpovprečno sposobnimi učenci na različnih področjih in različnih razvojnih obdobjih.

Splošne kompetence:

- sposobnost uporabe ustreznih postopkov, metod in tehnik za pripravo in izvajanje individualiziranih programov,
- izbira ustreznih postopkov, metod, tehnik in strategij dela glede na specifične potrebe posameznika,
- sposobnost uporabe različnih merskih instrumentov v fazi evidentiranja nadarjenih in talentiranih učencev,
- sposobnost prepoznavanja učno neuspešnih nadarjenih in talentiranih učencev,
- organiziranje takšnih oblik aktivnega in samostojnega učenja, ki bodo posameznika usposabljale za uspešno učenje.

Predmetnospecifične kompetence:

Študent/-ka:

- razume učenje kot proces in ga zna organizirati tako, da upošteva teoretično znanje in potrebe udeležencev,
- zna aktivirati samoregulativne mehanizme pri udeležencih,
- pozna strategije spodbujanja razvoja na posameznih področjih ter hkrati spodbuja socialne in druge veščine tudi na šibkejših področjih otrokovega razvoja;
- zna prepoznati in prilagoditi delo učencem z nadpovprečnimi sposobnostmi na različnih področjih.

lifelong learning as the foundation for career development,

- gets acquainted with the procedures of documentation and identification, as well as the preparation of the programme for gifted and talented students, and is capable of working with gifted students or students with above-average abilities, individually or in a group, in different areas and different stages of development.

General competencies:

- ability to use appropriate procedures, methods, and techniques to prepare and implement individualized programs,
- the selection of appropriate procedures, methods, techniques, and strategies of work according to the specific needs of the individual,
- ability to use different measurement instruments at the stage of documenting gifted and talented students,
- ability to identify gifted and talented students, who are not successful in school,
- organization of the forms of active and independent learning, which will prepare the individual for successful learning.

Subject-specific competences:

The student:

- recognizes learning as a process and organizes it about theoretical knowledge and the needs of the participants,
- can activate the self-regulatory mechanisms of participants,
- is familiar with the strategies for encouraging development in individual areas and simultaneously promotes social and other skills in the weak areas of the child's development,
- recognizes and adapts work to students with above-average abilities in various areas.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje: Študent/-ka:

- pozna proces učenja ter posebnosti učenja in poučevanja nadarjenih, talentiranih in nadpovprečno sposobnih učencev,
- zna samostojno načrtovati individualizirane učne programe in izvajati proces učenja,

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

The student:

- knows the learning process and the specialties of learning and teaching gifted, talented, and above-average students,

- zna prepoznati nadarjene in talentirane otroke ter tiste z nadpovprečnimi sposobnostmi in uporabiti ustreerne strategije za spodbujanje njihovega celostnega razvoja.

Uporaba:

Študent/-ka je sposoben/-na:

- organizirati različne oblike učenja za različne udeležence in jih povezati v celoto poučevanja v oddelku,
- uporabiti strategije za najbolj učinkovito učenje,
- prepoznavati posebnosti vsakega posameznika in mu omogočiti samoreguliranje učenja,
- prepoznavati in prilagoditi učenje udeležencem z različnimi značilnostmi.

Refleksija:

Študent/-ka je sposoben/-na:

- kritično ovrednotiti proces učenja v odnosu na teoretično znanje in konkretnega posameznika,
- strokovno delo utemeljiti s sodobnimi teoretičnimi spoznanji.

- can independently plan individualised learning programs and implement the learning process,
- can recognize gifted and talented children and children with above-average abilities and use appropriate strategies to promote their integrated development.

Use:

The student can:

- organize various forms of learning for different participants and connect them into a whole,
- use strategies for the most effective learning,
- recognize special characteristics of individuals and enable them to self-regulated learning,
- recognize and adapt learning to participants with different characteristics.

Reflection:

The student can:

- critically evaluate the learning process about the theoretical knowledge and the individual,
- justify professional work with modern theoretical knowledge.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja,
- seminarske vaje,
- osebna mapa,
- dnevnik razmišljanja,
- diskusija,
- analiza,
- iniciativa.

Learning and teaching methods:

- lectures,
- seminar exercises,
- personal folder,
- log of thoughts,
- discussion,
- analysis,
- initiative.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):		Type (examination, oral, coursework, project):
<ul style="list-style-type: none"> • seminarska naloga, • individualiziran program za nadarjenega učenca, • in pisni in/ali ustni izpit. 	30 % 10 % 60 %	<ul style="list-style-type: none"> • seminar paper, • individualized programme for a gifted student, • and written and/or oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Gorela, K., Kukanja Gabrijelčič, M. (2021). Parents nominating gifted children in their early years: the case of Slovenia. *The new educational review*, vol. 66, (4), str. 170-181.
2. Kukanja Gabrijelčič, M., Volmut, T. (2020). Poskus konceptualizacije talentiranosti na športnem področju. *Revija za elementarno izobraževanje*, , vol. 13(4), str. 475-496.
3. Kukanja Gabrijelčič, M., Šavs, E., Nemec, T. (2023). Kognitivna učinkovitost slovenskih, indijskih in gambijskih nadarjenih učencev pri reševanju miselnih nalog. *Revija za elementarno izobraževanje*, 16, (2), str. 147-167.
4. Željeznov Seničar, M., Pangrčič, P., Kukanja Gabrijelčič, M. (2021). Challenges in gifted education in Slovenia. V: MCdermott, C. J. (ur.), Kožuh, A. (ur.). *Educational challenges*. Los Angeles: Department of Education, Antioch University, str. 309-328
5. Kukanja Gabrijelčič, M., Kristanc, N., Kuntner, M. (2021). Restarting our journey with gifted pupils in Slovenia. V: Herzog, J. (ur.). *Giftedness in a variety of educational fields*. Hamburg: Dr. Kovač, str. 197-208, tabele. Schriftenreihe Erziehung - Unterricht - Bildung, Bd. 198.
6. Kambič, A., Kukanja Gabrijelčič, M. (2021). Prehod "potencialno" nadarjenega otroka iz vrtca v šolo. V: Rutar, S. (ur.), et al. *Prehodi v različnih socialnih in izobraževalnih okoljih = Transitions in different social and educational environments*. Koper: Založba Univerze na Primorskem, str. 307-326.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Metode dela z otroki z znižanimi učnimi sposobnostmi in otroki z učnimi težavami
Course title:	Working methods for children with learning disabilities and specific learning disabilities

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja	/	1.	1.
Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle	/	1 st	1 st

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

/

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	/	30 SV	/	/	120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Karmen Drljić / Assist. Prof. Dr. Karmen Drljić

**Jeziki /
Languages:**

Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

/

**Conditions for inclusion in work or performance of
study obligations:**

/

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Metode dela z otroki z znižanimi učnimi sposobnostmi:

- klasifikacija in identifikacija posebnih potreb,
- zgodovinski pregled obravnavanja,
- razvojne in psihopedagoške značilnosti,
- značilnosti učenja,
- podpora in pomoč; prilagoditve ter preverjene inkluzivne strategije dela.

Metode dela z učenci z učnimi težavami:

- modeli,
- koncept učne težave (petstopenjski kontinuum pomoči v osnovni šoli),
- sopojavnost učnih težav (splošnih in specifičnih) in drugih težav, primanjkljajev ali motenj,
- podpora in pomoč; prilagoditve ter preverjene inkluzivne strategije dela,
- razvijanje profesionalne odpornosti, avtonomnosti in angažiranosti (rezilientnosti) pedagoških delavcev za inkluzivno delovanje.

Methods of work with children with reduced learning abilities:

- classification and identification of special needs,
- historical review of treatment,
- development and psycho-pedagogical characteristics,
- learning characteristics,
- support and help; adaptations and evidence-based inclusive strategies.

Methods of work with students with learning disorders:

- models,
- the concept of learning difficulties (a five-step continuum of support in primary school),
- co-occurrence of learning difficulties (general and specific) and other challenges, deficits or disorders,
- support and help, adaptations and evidence-based inclusive strategies,
- developing the professional resilience, autonomy and commitment (flexibility) of teaching staff to inclusive action.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Osnovna literatura / Basic literature:

- Rustja, E. in Drlijić, K. (2021). Pot k samostojnosti učencev z motnjo v duševnem razvoju: učenje umivanja rok s pomočjo vidnih podpor. V S. Rutar idr. (ur.), *Prehodi v različnih socialnih in izobraževalnih okoljih = Transitions in different social and educational environments* (str. 393-410). Koper: Založba Univerze na Primorskem. <https://doi.org/10.26493/978-961-293-136-0.393-410>
- Brue, A. W. in Wilmshurst, L. (2016). *Essentials of Intellectual Disability Assessment and Identification*. John Wiley & Sons, Incorporated. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/uprsi-ebooks/detail.action?docID=4470724>
- Swanson, H. L., Harris, K. R. in Graham, S. (ur.). (2013). *Handbook of learning disabilities*. Guilford Publications. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/uprsi-ebooks/detail.action?docID=1112332>
- Magajna, L., Čačinovič Vogrinčič, G., Kavkler, M., Pečjak, S. in Bregar Golobič, K. (2008). *Učne težave v osnovni šoli: koncept dela: program osnovnošolskega izobraževanja*. Univerza v Ljubljani: Pedagoška fakulteta. http://pefprints.pef.uni-lj.si/1476/1/Koncept_dela_Ucne_tezae_v_OS.pdf

Dopolnilna literatura / Additional literature:

- Frank, Y. (2014). *Specific learning disabilities*. OUP Us.
- Ried, R., Lienemann, T. O. in Hagaman, J. L. (2013). *Strategy instruction for Students with Learning Disabilities*. New York, London: The Guilford Press.
- Downing, J. E. (2010). *Academic instruction for students with moderate and severe intellectual disabilities in inclusive classrooms*. Corwin Press. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/uprsi-ebooks/detail.action?docID=1104921>.

Dodatna literatura / Additional literature:

- Meltzer, L. (2010). *Promoting Executive Function in the Classroom*. New York in London: Guilford Press.
- Zarkowska E. in Clements, J. (1994). *Problem Behaviour and People with Severe Learning Disabilities the S T A R Approach*. London: Chapman and Hall.
- Harwell, J. M. in Jackson, R. W. (2008). *The complete learning disabilities handbook: Ready to use strategies and activities for teaching students with learning disabilities*. John Wiley Sons.
<https://ebookcentral.proquest.com/lib/uprsi-ebooks/detail.action?docID=1658824>

Cilji in kompetence:

Cilji:

študent/ka

- spozna značilnosti v razvoju otrok z znižanimi učnimi sposobnostmi in otrok z učnimi težavami,
- spozna organizacijo in oblike vzgoje in izobraževanje otrok z znižanimi učnimi sposobnostmi in otrok z učnimi težavami,
- obvlada metode vzgoje, izobraževanja in rehabilitacije otrok z znižanimi učnimi sposobnostmi in otrok z učnimi težavami.

Spološne kompetence:

- zmožnost odkrivanja in prepoznavanja posebnih potreb vsakega posameznega OPP,
- zmožnost uporabe ustreznih postopkov, metod in tehnik,
- zmožnost razvijanja inkluzivne kulture, politike in prakse.

Predmetno-specifične kompetence:

- poznavanje značilnosti razvoja in posebnih potreb z znižanimi učnimi sposobnostmi in otrok z učnimi težavami,
- poznavanje in obvladovanje metod vzgoje in izobraževanja otrok z znižanimi učnimi sposobnostmi in otrok z učnimi težavami,
- sposobnost izdelovanja individualiziranih programov za otroke z znižanimi učnimi sposobnostmi in otroki z učnimi težavami.

Objectives and competences:

Objectives:

Student:

- gets acquainted with the characteristics of the development of children with impaired learning abilities and learning disorders,
- gets acquainted with the organization and forms of upbringing and education of children with impaired learning abilities and children with learning disabilities,
- has mastered the methods of upbringing, education and rehabilitation of children with impaired learning abilities and children with learning disabilities.

General competences:

- ability to detect and identify the specific needs of each special needs student,
- ability to use appropriate procedures, methods and techniques,
- ability to develop inclusive culture, behaviour and practice.

Specific competences:

- gets acquainted with the developmental characteristics and special needs of children with impaired learning abilities and learning disabilities,
- gets acquainted with and masters the organization and forms of upbringing and the education of children with impaired learning abilities and children with learning disabilities,
- ability to prepare individualized programs for children with impaired learning abilities and learning disabilities.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent/ka:

- pozna in razume specifičnosti v razvoju OPP ter obvlada strategije, metode in

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

The student:

- knows and understands the particularity of the development of special needs individuals and has mastered strategies,

<p>oblike, ki se uporabljajo pri njihovi vzgoji in izobraževanju,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna načrtovati in izvajati potrebne prilagoditve in pomoč za posebne potrebe otrok. <p><u>Uporaba:</u></p> <p><u>Študent/-ka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • obvlada metode učno vzgojnega dela z otroki z znižanimi učnimi sposobnostmi in otroki z učnimi težavami, • obvlada specifične postopke in metode dela z otroki z znižanimi učnimi sposobnostmi in otroki z učnimi težavami. <p><u>Refleksija:</u></p> <p><u>Študent/-ka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zna ovrednotiti izdelan individualizirani program glede na uresničevanje zastavljenih ciljev in dosežke otrok. Strokovno ravnanje utemeljuje na osnovi sodobnih teoretičnih izhodišč in praktičnega dela z otroki. 	<p>methods and forms, which are used in their upbringing and education,</p> <ul style="list-style-type: none"> • knows how to plan and implement the necessary adjustments and help for children's special needs. <p><u>Use:</u></p> <p><u>The student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • has mastered the methods of education and upbringing of children with impaired learning abilities and learning disabilities, • has mastered the specific procedures and methods of work for children with impaired learning abilities and learning disabilities. <p><u>Reflection:</u></p> <p><u>The student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • evaluate the individualised programme in terms of achieving the goals and the children's performance. Professional practice is based on up-to-date theoretical foundations and practical work with children.
--	--

Metode poučevanja in učenja:		Learning and teaching methods:
<ul style="list-style-type: none"> • interaktivna predavanja, • problemsko učenje, • refleksija • diskusija, • razprava • samostojno učenje študenta. 		<ul style="list-style-type: none"> • interactive lectures, • problem-based learning, • reflection, • discussion, • debate, • independent student activities.
Načini ocenjevanja:		Assessment:
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt): Seminarska naloga ali projektna naloga, Pisni in/ali ustni izpit. Uspešno opravljena seminarska naloga je pogoj za pristop k izpitu.	Delež (v %) / Weight (in %) 40 % 60 %	Type (examination, oral, coursework, project): seminar paper or. project paper, written and/or oral examination. Successful performance of the seminar assignment is a prerequisite for taking the exam..

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Rustja, E. in Drljić, K. (2021). Pot k samostojnosti učencev z motnjo v duševnem razvoju: učenje umivanja rok s pomočjo vidnih podpor. V S. Rutar idr. (ur.), *Prehodi v različnih socialnih in izobraževalnih okoljih = Transitions in different social and educational environments* (str. 393-410). Koper: Založba Univerze na Primorskem. <https://doi.org/10.26493/978-961-293-136-0.393-410>

2. Drljić, K. (2022). Samoprocena odpornosti budučih prosvetnih radnika u kriznim situacijama = Self-assessment of resilience of future educators in crisis. *Zbornik Instituta za pedagoška istraživanja*, 54 (2), 223-240. <https://doi.org/10.2298/ZIPI2202223D>
3. Drljić, K., Štemberger, T. in Kiswarday, V. (2019). Pomen rezilientnosti bodočih pedagoških delavcev. *Journal of Contemporary Educational Studies/Sodobna Pedagogika*, 70(4), 10-29.
4. Drljić, K. (2019). Izzivi zgodnje obravnave predšolskih otrok. V S. Čotar Konrad, B. Borota, S. Rutar in K. Drljić (ur.), *Vzgoja in izobraževanje predšolskih otrok prvega starostnega obdobja* (str. 169-188). Koper: Univerza na Primorskem. <https://zalozba.upr.si/ISBN/978-961-293-134-6.pdf#page=169>

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Pedagoška praksa
Course title:	Practical training

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja	/	1.	2.
Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle	/	1 st	2 nd

Vrsta predmeta / Course type	obvezni/Compulsory
------------------------------	--------------------

Univerzitetna koda predmeta / University course code:	/
---	---

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS
/	/	15 SV	/	/	165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	izr. prof. dr. Mojca Kukanja Gabrijelčič / Associate Prof. Mojca Kukanja Gabrijelčič, PhD
------------------------------	---

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Conditions for inclusion in work or performance of study obligations:
/	/

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
----------	-----------------------------

Študent/-ka si samostojno izbere vzgojno-izobraževalno ali drugo institucijo, kjer spoznava zakonitosti vzgojno-izobraževalnega dela.

Študent/-ka:

- s pomočjo osvojenih osnovnih pojmov in konceptov s področja inkluzivne pedagogike spoznava, opazuje, analizira in načrtuje pedagoške (andragoške) dejavnosti iz vsebinskega, organizacijskega in institucionalnega vidika;
- sodeluje z mentorjem, vodstvom, okoljem, starši in ostalimi vključenimi v vzgojno-izobraževalni proces;
- nastopa pred učencevimi, mentorjem, kolegi. Aplicira pridobljena psihološko-pedagoška, didaktična in specialno-didaktična znanja, veščine in spretnosti, ki jih je pridobil med študijem.

The student independently selects an educational or other institution, where he/she gets acquainted with the principles of upbringing and education.

The student:

- with the help of basic definitions and concepts in the field of inclusive pedagogy gets acquainted with, observes, analyses, and plans teaching (pedagogical and andragogical) activities from the substantive, organizational, and institutional aspects;
- cooperates with the mentor, management, environment, parents, and other participants involved in the process of upbringing and education;
- Present in front of the students, the mentor, and the colleagues. The student applies the acquired psychological and pedagogical, didactic, and special didactic knowledge and skills, which he/she has acquired during the course of their studies.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Osnovna literatura / Basic literature:

- Cencič, M., Cencič, M. (1994). *Praktično usposabljanje učiteljskih kandidatov*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.
- Govekar-Okoliš, M., & Kranjčec, R. (2010). *Izobraževanje mentorjev za praktično usposabljanje študentov po bolonjskih študijskih programih v podjetjih/zavodih*: [izdala] Filozofska fakulteta, Center za pedagoško izobraževanje (str. 97). Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Ivanuš-Grmek, M., Javornik, M., Konečnik Kotnik, E., & Kolnik, K. (2008). Mnenja ravnateljev o mapi dosežkov praktičnega pedagoškega usposabljanja študenta. *Vodenje v vzgoji in izobraževanju*, 6(1), 63–70.
- Kukanja-Gabrijelčič, M. (2021). *Praktično pedagoško usposabljanje : priročnik za študente programa Inkluzivna pedagogika in mentorje na študijski praksi: študijsko gradivo v elektronski obliki*. Koper, Pedagoška fakulteta.
- Kukanja-Gabrijelčič, M. (2019). Sodobni pristopi k opravljanju praktičnega usposabljanja študentov inkluzivne pedagogike - praksa v tandemu = Modern approaches in practical training for students of inclusive pedagogy - practice in tandem. *Inkluzivno izobraževanje*, 2(1/2), 64–75.
- Valenčič Zuljan, M. (2006). *Praktične sestavine v izobraževanju učiteljev* (1. izd., Let. 29, str. 52). Pedagoška fakulteta.
- Valenčič Zuljan, M., Vogrinc, J., Brank, M., Pohar, H., Krištof, Z., & Bizjak, C. (2007). *Spodbujanje profesionalnega razvoja učiteljev pripravnikov: priročnik* (1. natis, str. 81). Pedagoška fakulteta; Ministrstvo za šolstvo in šport.

Literatura se sproti dopolnjuje. / The literature will be kept up-to-date.

Cilji in kompetence:

Objectives and competencies:

Študenti se seznanijo s praktičnimi specialno-didaktičnimi, pedagoško-psihološkimi znanji in veščinami v delovnem okolju in pridobijo izkušnje o pedagoški oz. andragoški dejavnosti.

Splošne kompetence:

- Povezava specialno-didaktičnih, pedagoško-andragoških teoretičnih spoznanj s praktičnimi izkušnjami.
- Pridobitev praktičnih izkušenj pri načrtovanju, vodenju, izvajanju in vrednotenju pedagoškega ali andragoškega dela.
- Zmožnost odkrivanja in prepoznavanja posebnih potreb vsakega posameznika z uporabo ustreznih postopkov, metod in tehnik.
- Sposobnost uporabe ustreznih postopkov, metod in tehnik za pripravo in izvajanje individualiziranih programov.

Predmetnospecifične kompetence:

- Razvijanje zmožnosti opazovanja in svetovanja.
- Uporaba različnih diferenciranih/individualiziranih učnih strategij v neposrednem delu.
- Zmožnost samorefleksije in načrtovanja sprememb ter razvijanje strategij reflektivnega praktika.
- Poznavanje in uporaba različnih oblik sodelovanja s kolegi, vodstvom, starši, okoljem.
- Kritično opazovanje procesa izobraževanja v izbrani instituciji in priprava, ki vsebuje opis in vrednotenje dejavnosti, pri kateri je posamezni študent sodeloval.

Students become familiar with the practical special didactic, pedagogical, and psychological knowledge and skills in the working environment and gain experience in pedagogical and andragogical activities.

General competencies:

- Connection of special didactic, pedagogical, and andragogical theoretical knowledge with practical experience.
- Acquisition of practical experience in the planning, management, implementation, and evaluation of educational or andragogical work.
- Ability to detect and identify the specific needs of each individual using the appropriate procedures, methods, and techniques.
- Ability to use appropriate procedures, methods, and techniques to prepare and implement individualized programs.

Subject-specific competences:

- Development of observation and advising abilities.
- Use of various differentiated/individualized learning strategies in direct operation.
- Ability of self-reflection, planning of changes, and development of the strategies of a reflective practitioner.
- Knowledge and use of various forms of cooperation with colleagues, management, parents, and the environment.
- Critical observation of the education process in the selected institution and a report containing the description and evaluation of activities in which the individual student participated.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent/-ka osvoji praktična znanja in izkušnje na različnih delovnih področjih in situacijah, kjer je mogoče specialno-didaktično, pedagoško-psihološko znanje koristno uporabiti.

Študent/-ka:

- pozna osnovne tehnike opazovanja učnega procesa;
- razvija spretnosti neposrednega vzgojno-izobraževalnega dela;

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

The student gains practical knowledge and experience in different working areas and situations where the special didactic, pedagogical, and psychological knowledge can be constructively used.

The student:

- is acquainted with the basic techniques for the observation of the learning process;
- develops the skills of direct upbringing and education;

<ul style="list-style-type: none"> zna povezati in uporabiti pridobljeno znanje v kompleksnih, nepredvidljivih in raznovrstnih okoliščinah. <p><u>Uporaba:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Pridobljeno znanje zna analizirati, ga sintetizirati in smiselno uporabiti. Pozna in zna uporabiti različne diferencirane/individualizirane pristope pri delu z otroki/odraslimi. <p><u>Refleksija:</u></p> <p>Razume metode jedrnejše refleksije in jo s pomočjo mentorja uporablja za načrtovanje svojega profesionalnega razvoja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> can connect and use the acquired knowledge in complex, unpredictable, and varied circumstances. <p><u>Use:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Can analyze, synthesize and logically apply the acquired knowledge. Knows and can use different differentiated/individualized approaches when working with children/adults. <p><u>Reflection:</u></p> <p>Understands the methods of core reflection and uses them to plan his/her professional development with the help of a mentor.</p>
---	---

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
<ul style="list-style-type: none"> interaktivna predavanja, individualno delo, delo v paru, delo v skupini, kritično refleksivna obravnava primerov iz prakse, opazovanje vzgojnega procesa, razgovor, sodelovalno in individualno učenje, izkušenjsko učenje, refleksivni dnevniški zapisi. 	<ul style="list-style-type: none"> Interactive lectures, individual work, work in pairs, teamwork, critically reflective analysis of practical cases, observation of the educational process, interview, collaborative and individual learning, experience-based learning, reflective journal notes.
Načini ocenjevanja: Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt): <ul style="list-style-type: none"> Poročilo o opravljenem praktičnem usposabljanju (dnevnik prakse). Ocena je opisna: opravil/a, ni opravi/a prakse. Poročilo o opravljeni praksi (Reflektivni dnevnik), ki vsebuje vse ustrezno izpolnjene obrazce, poročilo o dogajanju na praksi in študentovo refleksijo dogajanja. Pogoj za vpis opravljenega predmeta je tudi oddaja ustrezne dokumentacije, skladno z navodili nosilca predmeta in pristojne strokovne službe fakultete.	Delež (v %) / Weight (in %) 100 % Assessment: Type (examination, oral, coursework, project): <ul style="list-style-type: none"> Report on completed practical training (practical training log). The score is descriptive: practical training completed/not completed. Report on the performed practice (reflective diary) that includes all the appropriately entered forms, report on the developments in the practice, and student's reflection of the developments. A prerequisite for the grade in the course to be entered in the student's resume is also the submission of adequate documentation in compliance with the instruction of the holder and the requirements of the authorized service of the faculty

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Ceglar, N., & Kukanja-Gabrijelčič, M. (2022). Ali in kako se je spremenilo delo šolske svetovalne službe v času epidemije covida-19? V *Vzgoja in izobraževanje v času covida-19: odzivi in priložnosti za nove pedagoške pobude* (str. 461–475). Založba Univerze na Primorskem.
2. Krmac, N., Hozjan, D., & Kukanja-Gabrijelčič, M. (2021). *Možnosti aktivnega staranja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju s postopnim uvajanjem mladih v poklice*. Založba Univerze na Primorskem. <https://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-293-078-3.pdf>
3. Kukanja-Gabrijelčič, M. (2021). *Praktično pedagoško usposabljanje : priročnik za študente programa Inkluzivna pedagogika in mentorje na študijski praksi: študijsko gradivo v elektronski obliki*. Koper, Pedagoška fakulteta.
4. Kukanja-Gabrijelčič, M., & Kuntner, M. (2021). *Nekatere izbrane teme in aktualna problematika šolskega svetovalnega dela* (Let. 33, str. 203). Založba Univerze na Primorskem.
5. Kukanja-Gabrijelčič, M. (2019). Sodobni pristopi k opravljanju praktičnega usposabljanja študentov inkluzivne pedagogike - praksa v tandemu = Modern approaches in practical training for students of inclusive pedagogy - practice in tandem. *Inkluzivno izobraževanje*, 2(1/2), 64–75.
6. Željeznov Seničar, M., Pangrčič, P., Kukanja Gabrijelčič, M. (2021). Challenges in gifted education in Slovenia. V: McDermott, C. J. (ur.), Kožuh, A. (ur.). *Educational challenges*. Los Angeles: Department of education, Antioch University, str. 309-328
7. Kukanja Gabrijelčič, M., Kristanc, N., Kuntner, M. (2021). *Restarting our journey with gifted pupils in Slovenia*. V: Herzog, Jerneja (ur.). *Giftedness in a variety of educational fields*. Hamburg: Dr. Kovač, str. 197-208, tabele. Schriftenreihe Erziehung - Unterricht - Bildung, Bd. 198.
8. Kambič, A., Kukanja Gabrijelčič, M. (2021). Prehod "potencialno" nadarjenega otroka iz vrtca v šolo. V: RUTAR, Sonja (ur.), et al. *Prehodi v različnih socialnih in izobraževalnih okoljih = Transitions in different social and educational environments*. Koper: Založba Univerze na Primorskem, str. 307-326.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Partnerstvo s starši in okoljem v inkluziji
Course title:	Partnership with parents and the environment based on inclusion

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja	/	1.	1.
Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle	/	1 st	1 st

Vrsta predmeta / Course type	obvezni/Compulsory
-------------------------------------	--------------------

Univerzitetna koda predmeta / University course code:	/
--	---

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	/	30 SV	/	/	120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	prof. dr. Jurka Lepičnik Vodopivec / Prof. Dr. Jurka Lepičnik Vodopivec
-------------------------------------	---

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Conditions for inclusion in work or performance of study obligations:

/

Vsebina:

Partnerstva v funkciji inkluzije:

- Opredelitev, sistemski zasnovanost in cilji partnerstva.
- Družbena pogojnost vzpostavljanja partnerstva.
- Načela oblikovanja in negovanja partnerskih odnosov (participativnost, avtonomnost, dvosmernost, komplementarnost, kontinuiranost).
- Modeli partnerskih odnosov in stopnje partnerstva.
- Dokumenti in zakonske osnove zagotavljanja partnerstva.
- Elementi komunikacijske teorije in skupinske dinamike, kot orodja za vzpostavljanje in vzdrževanje partnerstva.
- Vloga in pomen zagovorništva pri vzpostavljanju inkluzivnega okolja.
- Načrtovanje, izvedba, refleksija in evalvacija partnerstva.

Partnerstvo s starši in okoljem v inkluziji:

- Načela in cilji in strategije partnerstva s starši in okoljem.
- Pravice otrok in staršev otrok.
- Vloga staršev pri socialni integraciji otrok.
- Stopnje participacije staršev; vključevanje družin v soodločanje, vzgojno izobraževalni proces in evalvacijo procesa.
- Načrtovanje in izvajanje učinkovite interakcije in komunikacije s starši.
- Oblike sodelovanja s starši v inkluziji.
- Partnerstva z deležniki ožjega in širšega okolja v inkluziji.
- Profesionalna partnerstva v inkluziji.

Content (Syllabus outline):

Partnership in the function of inclusion:

- Definition, systemic design and objectives of the partnership.
- Social conditionality of the building of partnerships.
- The principles of building and maintaining partnerships (participation, autonomy, mutuality, complementarity, continuity).
- Models and stages of partnerships.
- Documents and legal basis for the assurance of partnerships.
- Elements of communication theory and group dynamics as tools for building and maintaining partnerships.
- The role and importance of advocacy for the formation of an inclusive environment.
- Planning, implementation, reflection and evaluation of the partnership.

Partnership with parents and the environment in inclusion:

- Principles, objectives and strategies of a partnership with parents and the environment.
- The rights of the child and the parents of the child.
- The role of parents in the social integration of children.
- Levels of parent participation; inclusion of families into decision-making, the educational process and the evaluation of the process.
- Planning and implementation of effective interaction and communication with parents.
- Forms of cooperation with parents in inclusion.
- Partnerships with members of the immediate and broad environment in inclusion.
- Professional partnerships in inclusion.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Temeljna literatura:

- Epstein, J. L. (2018). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools*. Routledge.
- Mac Iver, M. A., Sheldon, S. B., Epstein, J. L., Rice, E., Mac Iver, D. J., Simmons, A. (2018). Engaging families in the high school transition: Initial findings from a continuous improvement initiative. *School Community Journal*, 28, 37-66.
- Ramanalingam, S., & Maniam, M. (2020). Teachers' Perspective on the Importance of Parents' Roles in Students' Academic Achievement Using School and Family Partnership Model (Epstein): A Qualitative Study. *Universal Journal of Educational Research*, 8(8), 3346-3354.
- Salamon, E. (2018). European parents for 21st century careers and competences. *Opus et Educatio*, 5(4). [https://European parents for 21st century careers and competences | Opus et Educatio](https://European%20parents%20for%2021st%20century%20careers%20and%20competences%20%7C%20Opus%20et%20Educatio)
- Smith, T. E., Sheridan, S. M., Kim, E. M., Park, S., & Beretvas, S. N. (2020). The effects of family-school partnership interventions on academic and social-emotional functioning: A meta-analysis exploring what works for whom. *Educational Psychology Review*, 32, 511-544.
- Zloković, J., (ur). (2023). *Osnaživanje obitelj-izzazovi i perpektive*. FFRI. <FFRI-Zloković-Osnaživanje-obitelji-E-izdanje.pdf>

Dopolnilna literatura:

- Cankar, F..et al. (2009). *Šola kot stičišče partnerjev*.Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Lepičnik-Vodopivec, J. (1996). *Med starši in vzgojitelji ni mogoče ne komunicirati*. Ljubljana: Misch, Oblak in Schwarz.
- Lepičnik Vodopivec, J. (2012). *Teorija in praksa sodelovanja s starši : priročnik*. 1. izd. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.
- Novljan, E. (2004). *Sodelovanje s starši otrok s posebnimi potrebami pri zgodnji obravnavi*.Ljubljana: Zveza Sožitje.

Cilji in kompetence:**Cilji:**

Študent/ka:

- spoznava pomen in strategije vključevanja različnih partnerjev v načrtovanje, izvedbo in evalvacijo programa ter zagotavljanja inkluzivnega okolja;
- spoznava različne koncepte vključevanja v šolsko in širše okolje ter vloge partnerjev v procesu zagotavljanja inkluzivnega okolja.

Spološne kompetence:

- razumevanje odnosov med vzgojno-izobraževalnimi institucijami in socialnim okoljem v inkluziji;
- zmožnost vzpostavljanja in vzdrževanja partnerskega odnosa z različnimi partnerji v inkluziji;
- zmožnost razvijanja inkluzivne kulture, uresničevanja inkluzivne prakse in vplivanja na inkluzivno politiko.

Predmetnospecifične kompetence:

Študent/-ka:

Objectives and competences:**Objectives:**

The student:

- gets acquainted with the importance and the strategies of the inclusion of different partners into planning, implementation and evaluation of the programme and the provision of the inclusive environment;
- gets acquainted with different concepts of integration into the school and broader environment and the role of partners in the process of inclusive environment provision.

General competences:

- understanding the relationship between the educational institutions and the social environment in inclusion;
- ability to establish and maintain a partner relationship with various partners in inclusion;
- ability to develop an inclusive culture, realize inclusive practice and influence the inclusive policy.

- razvija veščine vzpostavljanja partnerstva s starši in okoljem v inkluziji,
- vzpostavlja, gradi in vzdržuje partnerske odnose s sodelujočimi v inkluziji,
- pozna in uporablja različne oblike, strategije in tehnike za učinkovito delo s partnerji pri vzgoji in izobraževanju v inkluziji ter lokalno skupnostjo,
- pozna predpise, ki urejajo partnerstva na področju delovanja vzgojno-izobraževalnih zavodov v inkluziji.

Subject-specific competences:

The student:

- develops skills for the establishment of inclusive partnerships with parents and the environment,
- establishes, builds and maintains partnerships with participating persons in inclusion,
- knows and uses various forms, strategies and techniques for effective work with partners in the upbringing and education in inclusion and the local community,
- is familiar with the regulations governing partnerships in the area of operation of the educational institutions in inclusion.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent/ka:

- razume vlogo staršev, vzgojiteljev/učiteljev in predstavnikov ter institucij v širšem družbenem okolju pri zagotavljanju socialne integracije ter vlogo vseh partnerjev pri vzpostavljanju inkluzivnega okolja,
- zna prepoznavati procesne indikatorje uspešne inkluzije in načrtovati ustrezne partnerske odnose za zagotavljanje kakovosti vzgoje in izobraževanja za vsakega posameznega otroka v inkluziji,
- zpostavlja partnerske odnose s starši/družino in okoljem v inkluziji,
- ugotavlja pogoje za vzpostavljanje partnerskih odnosov v inkluziji.

Uporaba:

Študent/ka:

- zna vzpostavljati partnerske povezave s starši, svojimi kolegi, lokalno skupnostjo, širšim strokovnim okoljem,
- zagotavlja pogoje za vzpostavljanje partnerskih odnosov v inkluziji,
- zbira podatke, jih analizira in dostopa do virov ter literature za vzpostavljanje partnerskih povezav v inkluziji s starši/družino in okoljem.

Refleksija:

Študent/ka:

- pozna strategije, ki ji omogočajo kritično refleksijo in evalvacijo svoje prakse na

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

The student:

- understands the role of parents, childcare workers/teachers, representatives and institutions in the wider social environment for social integration and the role of all partners for the establishment of an inclusive environment,
- can recognize process indicators of successful inclusion and plan appropriate partnerships for the provision of quality education and training for each child in inclusion,
- establishes partnerships with parents/family and the environment in inclusion,
- provides conditions, required to establish partnerships in inclusion.

Use:

The student:

- can establish partnerships with parents, colleagues, the local community and the broader professional environment,
- can provide the conditions required to establish partnerships in inclusion,
- collects data, analyses them and accesses sources and literature necessary to establish partnerships in inclusion with the parents/family and the environment

Reflection:

The student:

- is familiar with strategies which enable critical reflection and evaluation of his/her

<p>nivoju partnerstva s starši, kolegi in okoljem,</p> <ul style="list-style-type: none"> avtonomno in v sodelovanju z drugimi raziskuje, evalvira, načrtuje in izvaja različne dejavnosti, ki so namenjene kakovostnim spremembam na področju partnerskih odnosov v inkluziji. 	<p>own practice on the level of partnership with parents, peers and the environment, autonomously and in cooperation with others, researches, evaluates, plans and executes various activities intended to introduce quality changes in the field of partnership in inclusion.</p>
--	--

Metode poučevanja in učenja:

- interaktivna predavanja,
- diskusije,
- individualno delo,
- delov parih in skupinah,
- problematsko in raziskovalno učenje.

Learning and teaching methods:

- Interactive lectures,
- discussions,
- individual work,
- work in pairs and teams,
- problem and research-based learning.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):

- seminarska naloga,
- predstavitev seminarske naloge,
- ustni izpit.

30 %
30 %
40 %

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

- seminar paper,
- presentation of the seminar paper,
- oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

- Kadum-Bošnjak, S., Lepičnik-Vodopivec, J., Hmelak, M. (2022). Attitudes of future preschool educators about parental competencies. *Ekonomski istraživanja*. 2022, vol. 35, no. 1, <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/1331677X.2021.2006076>
- Hmelak, M., Lepičnik-Vodopivec, J., Barbareev, K. (2021). Interculturalism from the perspective of pedagogics and integration in preschool with emphasis on cooperation with parents. *Ekonomski istraživanja*. 2021, vol. 34, no. 1, str. 53-65, tabele. ISSN 1331-677X. <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/1331677X.2020.1751674?needAccess=true>, DOI: [10.1080/1331677X.2020.1751674](https://doi.org/10.1080/1331677X.2020.1751674).
- Lepičnik-Vodopivec, J., Makovec Radovan, D., Rezar, G., Šindić, A. (2023). Učiteljska procjena o helikopter roditeljima i saradnji s njima. V: MACANOVIĆ, Nebojša (ur.), PETROVIĆ, Jagoda (ur.), JOVANIĆ, Goran (ur.). *Pravo na zdravlje i obrazovanje - univerzalna ljudska prava : zbornik radova = Right to health and education - universal human rights*. Banja Luka: Centar modernih znanja; Beograd: Resursni centar za specijalnu edukaciju.
- Lepičnik-Vodopivec, J., Hmelak, M. (2021). *Pedagoški vidiki komunikacije v vrtcu*. Koper: Založba Univerze na Primorskem.
- Kovačić Kuzmič, M. Lepičnik-Vodopivec, J. (2018). Collisions of educational rights between parents and school. V: MARINKOVIĆ, Snežana (ur.). *Jezik, kultura, obrazovanje*. Užice: Pedagoški fakultet.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Raziskovanje inkluzije
Course title:	Researching inclusion

Študijski program in stopnja

Študijska smer

Letnik

Semester

Study programme and level		Study field	Academic year	Semester		
Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja		/	1.	1.		
Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle		/	1 st	1 st		
Vrsta predmeta / Course type			obvezni/Compulsory			
Univerzitetna koda predmeta / University course code:			/			
Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	/	30(15 SV, 15 LV)	/	/	120	6

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Tina Štemberger / Assoc. Prof. Dr. Tina Štemberger

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Conditions for inclusion in work or performance of study obligations:

/

Vsebina:

Opis vsebine predmeta:
Raziskovanje inkluzije glede na različne vrste raziskav, npr. glede na metodologijo (kvalitativne in/ali kvantitativne), čas proučevanja (zgodovinske raziskave, sedanje in/ali futuristične), vrsto podatkov (teoretične, empirične), vrsto znanstvenih spoznanj (temeljne, aplikativne). Poudarek bo tako na empiričnem kvantitativnem neeksperimentalnem, kot na kvalitativnem empiričnem raziskovanju (npr. akcijsko raziskovanje, študija primera). Proces raziskovanja glede na paradigmo raziskovanja: izbira teme ali problema, študij virov in literature, načrtovanje raziskave: načrtovanje metod, tehnik, instrumentov ali vprašalnikov (preverjanje merskih značilnosti instrumentov pri kvantitativnih raziskavah, triangulacija podatkov pri kvalitativnih raziskavah), izbira vzorca (metode vzorčenja pri kvantitativnih raziskavah) ali enot raziskovanja (induktivni pristop pri kvalitativnih raziskavah), načrtovanje obdelave podatkov (kvantitativno, s programom SPSS: univariatne in bivariatne, parametrične in neparametrične statistične metode obdelave podatkov) ali kvalitativna analiza

Content (Syllabus outline):

Description of the content of the subject:
Research of inclusion regarding various types of research, e.g. according to the methodology (qualitative and/or quantitative), time of research (historical research, current and/or future), type of data (theoretical, empirical), type of scientific knowledge (basic, applied). The emphasis will be on empirical quantitative non-experimental research, as well as on the quality empirical research (e.g. the action research, case study). The research process according to the research paradigm: choice of the topic or problem, study of the sources and literature, planning of the research: planning the methods, techniques, instruments and questionnaires (check of the measurement characteristics of the instruments for quantitative research, triangulation of data for qualitative research), selection of the sample (sampling methods for quantitative research) or research units (inductive approach for qualitative research), planning the processing of data (quantitatively, using SPSS: univariate and bivariate, parametric and non-parametric statistical methods of data processing) or qualitative data analysis, data

podatkov, zbiranje podatkov z ustreznimi in primernimi tehnikami glede na predmet in metodologijo raziskovanja, analiziranje podatkov in interpretacija, predstavljanje procesa in rezultatov raziskave (pisno, govorno ali na plakatu).

collection with the relevant and appropriate techniques according to the subject and the methodology of research, data analysis and interpretation, presentation of the process and the results of the research (in written or spoken form or with a poster).

Temeljni literatura in viri / Readings:

Osnovna literatura / Basic literature:

- Cencič, M. (2009). Kako poteka pedagoško raziskovanje: Primer empirične neeksperimentalne kvantitativne raziskave. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Krmac, N. in Cencič, M. (2022). *Kvalitativno pedagoško raziskovanje : od ideje do podatkov*. Koper: Založba Univerze na Primorskem.
- Štemberger, T. (2020). Uvod v pedagoško raziskovanje. Koper: Založba Univerze na Primorskem.
- Štemberger, T. (2021). *Še ena knjiga o statistiki : univariatne in bivariatne statistične metode v edukaciji*. Koper: Založba Univerze na Primorskem.
- Vogrinc, J. (2008). Kvalitativno raziskovanje na pedagoškem področju. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta
- Članki iz različnih revij in zbornikov, ki so povezani s predmetom. Seznam člankov in literature se sproti dopolnjuje.

Dopolnilna literatura / Additional literature:

- Kožuh, B. (2003). Statistične metode v pedagoškem raziskovanju. Ljubljana. Filozofska fakulteta.

Dodatna literatura / Additional literature:

- Priporoča se katerakoli domača ali tuja literatura za družboslovno kvantitativno ali kvalitativno raziskovanje.

Cilji in kompetence:

Cilji:

Študent/-ka:

- spoznava posebnosti raziskovanja inkluzije v praksi ter se teoretično in praktično usposablja za kvalitativno ali kvantitativno raziskovalno delo.
- zna izbrati ustrezen raziskovalni pristop glede na problem in cilje raziskave.
- zna izvesti celoten raziskovalni proces in ga predstaviti v pisni, govorni ali obliku plakata.
- se zaveda pomena etičnosti v raziskovanju.

Splošne kompetence:

- razvijanje zmožnosti odkrivanja in prepoznavanja posebnih potreb vsakega posameznika z uporabo ustreznih postopkov, metod in tehnik;
- uporaba ustreznih metod raziskovanja in razvoja prakse (področja dela), z npr. študijo primera, akcijskim raziskovanjem ipd.;

Objectives and competences:

Objectives:

The student:

- gets acquainted with the specialities of practical inclusion research and theoretically and practically trains for the qualitative and quantitative research work,
- can choose the appropriate research approach according to the problem and the research objectives,
- can perform the entire research process and present it in written or spoken form or in the form of a poster,
- is aware of the importance of ethics in research.

General competences:

- development of the competences to detect and identify the specific needs of each individual using the appropriate procedures, methods and techniques;

- interdisciplinarno povezovanje vsebin;
- sposobnost vrednotenja oz. kritične evalvacije obstoječe prakse, politike in raziskovanja edukacije drugačnih in inkluzije;
- sposobnost analize in kritične presoje pedagoških praks in gradiv s področja inkluzivne pedagogike;
- sposobnost samostojnega dela, vodenega samostojnega dela in dela v skupini;
- sposobnost načrtovanja in izpeljave projektov z upoštevanjem dogovorjenih rokov ter predstavljanje lastnih dosežkov in spoznanj v različnih oblikah.

Predmetnospecifične kompetence:

- Razvijanje sposobnosti kritičnega presojanja podatkov in njihovo osmišljjanje.
- Razvijanje etičnosti in odgovornosti.
- Upoštevanje vseh, ki so vključeni v proučevanje.
- Razvijanje kritičnega in reflektivnega pogleda na ugotovitve raziskave.
- Poznavanje zakonitosti raziskovalnega dela.
- Upoštevaje okolja in vsakega posameznika.
- Vključenost različnih oseb v raziskovalni proces.
- Upoštevanje etičnih načel v procesu raziskovanja.

- use of appropriate methods of research and practical development (areas of work), e.g. case study, action research etc.;
- interdisciplinary integration of content;
- ability to assess or critically evaluate the existing practice, behaviour and research of education of special needs individuals, as well as inclusion;
- ability to analyze and critically assess teaching practices and materials from the field of inclusive pedagogics;
- ability of independent work, guided independent work and teamwork;
- ability to plan and execute projects within deadlines and present their own achievements and knowledge in various forms.

Subject-specific competences:

- Development of skills for the critical evaluation of data and their explanation.
- Development of ethics and responsibility.
- Consideration of everyone who is included in the research.
- Development of a critical and reflective view on the findings of the research.
- Knowledge of the principles of research work.
- Consideration of the environment and each individual.
- The involvement of various persons in the research process.
- Consideration of the ethical principles in the process of research.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent/-ka:

- pozna različne metodološke pristope in zna izbrati med njimi glede na cilje raziskovanja.
- pozna osnovne univariatne, bivariatne in multivariatne analize podatkov.
- zna ustrezno obdelati kvantitativne podatke s programom SPSS, ali pa kvalitativne.
- zna oblikovati poročilo o raziskavi.

Uporaba:

Študent/-ka:

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

The student:

- is acquainted with different methodological approaches and can choose between them according to the objectives of the research,
- knows the basic univariate, bivariate and multivariate data analyses,
- can correctly process quantitative or qualitative data using SPSS,
- knows how to create a research report.

Use:

The student:

- je sposoben/-na izpeljati kvalitativno ali kvantitativno raziskavo glede na izbrani problem proučevanja inkluzije v praksi,
- ustrezeno napiše poročilo o raziskavi in ga predstavi.

Refleksija:

Študent/-ka je zmožen/-na:

- ovrednotiti objavljene rezultate raziskave,
- kritično ovrednotiti svoj proces raziskave in rezultate.

- is able to execute a qualitative or quantitative research to study inclusion in practice,
- writes a proper research report and presents it.

Reflection:

The student is able to:

- evaluate the published research results,
- critically evaluate the process and results of the research.

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja,
- vaje v skupinah in
- samostojno raziskovalno delo študenta,
- obrnjena učilnica

Learning and teaching methods:

- lectures,
- group exercises and
- independent research activities of the student,
- flipped classroom.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):

- projektna ali raziskovalna naloga
- pisni izpit.

25 %

75 %.

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

- project or research assignment,
- written examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Štemberger, T. (2023). Sekundarna analiza podatkov in masovni podatki v pedagoškem raziskovanju. *Pedagoška obzorja : časopis za didaktiko in metodiko*, 38 (2), 73-86.
2. Ferbežar, N., Štemberger, T. (2023). Sistematični pregled literature v kontekstu pedagoškega raziskovanja. *Sodobna pedagogika*, 74 (1), 28-43.
3. Štemberger, T. (2021). Statistična značilnost in/ali velikost učinka?. *Revija za elementarno izobraževanje*, 14 (4) 485-499.
4. Štemberger, T. (2021). Fokusne skupine v pedagoškem raziskovanju. *Sodobna pedagogika*, 72 (3), 10-24.
5. Štemberger, T. (2020). Uvod v pedagoško raziskovanje. Koper: Založba Univerze na Primorskem.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Socialna integracija in podporne oblike
Course title:	Social integration and forms of support

**Študijski program in stopnja
Study programme and level**

**Študijska smer
Study field**

**Letnik
Academic year**

**Semester
Semester**

Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja	/	1.	2.
-----------------------------------	---	----	----

Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle	/	1 st	2 nd								
Vrsta predmeta / Course type		obvezni/compulsory									
Univerzitetna koda predmeta / University course code:			/								
Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS					
30	/	15 SV	/	15 PP	120	6					
Nosilec predmeta / Lecturer:		izr. prof. dr. Janez Drobnič / Assoc. Prof. Dr. Janez Drobnič									
Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene			Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene							
Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:			Conditions for inclusion in work or performance of study obligations:								
/			/								
Vsebina:				Content (Syllabus outline):							
*V samostojno študentovo delo je vključenih 30 ur (1 KT) prakse.				* The independent student activities include 30 hours (1 CT) of practical training.							
Socialna integracija:				Social integration:							
<ul style="list-style-type: none"> • socialno izključevanje in marginalizacija, • nastanek in razvoj pojma integracija drugačnih, • aspekti integracije, • socialna integracija kot sredstvo in cilj, • vloga mednarodne skupnosti in mednarodnih dokumentov za razvoj integracijske inkluzije, • razvoj integracije oseb z motnjami v razvoju v Evropi in v Sloveniji v drugi polovici 20. stoletja, • integracija v procesu prehajanja v novo kvaliteto – inkluzijo, • etične podlage integracije in inkluzije. 				<ul style="list-style-type: none"> • social exclusion and marginalization, • the creation and development of the concept of diversity, • aspects of integration, • social integration as a means and a goal, • developing the educational integration of handicapped children in Europe and in Slovenia in the second half of the 20th century, • integration in the process of moving into a new quality - inclusion, • ethical basis of integration and inclusion, • the role of the international community and international documents for the development of integration - inclusion. 							
Podporne oblike in dejavnosti:				Supporting forms and activities:							
<ul style="list-style-type: none"> • bistvo in funkcija podpornih oblik – dejavnosti, • podporni koncepti in oblike v sistemu vzgoje in izobraževanja, • podporne oblike in dejavnosti v skupnost, 				<ul style="list-style-type: none"> • the main function of supporting forms – activities, • supporting concepts and forms in the educational system, 							

• sistemski pogoji in standardi, • civilna družba in invalidske organizacije, • zagovorništvo in strokovno edukacijsko zagovorništvo oseb s posebnimi potrebami, • starši v funkciji podpornih dejavnikov.	• supporting forms and activities to integrate into the community, • systemic conditions and standards, • civil society and organizations of disableds, • advocacy and educational advocacy of people with special needs, • parents in the function of supporting factors.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Temeljna literatura / References:

1. AGENDA 22 (2006). *Nacionalni svet invalidskih organizacij - NSIOS, Ljubljana*. Spletni naslov: https://www.polzela.si/wp-content/uploads/2021/08/obcina_po_meri_invalidov_agenda22.pdf
2. Gajewski, A. and Forlin, C. (2017). *Ethics, Equity, and Inclusive Education. International Perspectives on Inclusive Education*, Vol. 9. Emerald Publishing Limited, Bingley.
3. Hozjan, D. in Stele, M. (2012). *Inkluzija v sodobni šoli*. Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales.
4. Lesar, I. (2009). *Šola za vse? Ideja inkluzije v šolskih sistemih*. Pedagoška fakulteta v Ljubljani.
5. Norwich, B. (2013). *Addressing tensions and dilemmas in inclusive education: Living with uncertainty*. Routledge.
6. Rutar, D. in drugi (2010). *Inkluzija in inkluzivnost: model nudenja pomoči učiteljem pri delu z dijaki s posebnimi potrebami, ki so integrirani v redne oddelke*. Ljubljana: Center RS za poklicno izobraževanje.
7. Skidmore, D. (2004). *Inclusion: the dynamic of school development*. Buckingham: Open University Press.

Cilji in kompetence:

Cilji:

Študent/ka :

- spozna kompleksno področje socialne integracije otrok od nastanka ideje integracije razvojno motenih v Evropi v drugi polovici 20. stoletja do prehoda integracije v novo kvaliteto - inkluzijo kot sodobno in univerzalno vizijo,
- spozna sodobne koncepte podpornih dejavnosti v funkciji inkluzivne edukacije in povečevanja socialne in kulturne vključenosti drugačnih.

Splošne kompetence:

- zmožnost razvijanja inkluzivne kulture, politike in prakse,
- zmožnost prepoznavanja in reševanja moralno-etičnih dilem in problemov v edukaciji,
- delovanje s spoštovanjem in upoštevanjem človekovih pravic, integritete in dostojanstva posameznika,

Objectives and competences:

Objectives:

Student:

- students get knowlege of the complex field of social integration of children with special neds since the creation of the idea of integration in Europe in the second half of the 20th century until the passage of integration into a new quality - inclusion as a modern and universal vision,
- student meets modern concepts of support activities in of inclusive education and increasing social and cultural integration of different children.

General competences:

- the ability to develop inclusive cultures, policies and practices,
- ability to identify and solve moral-ethical dilemmas and problems in education,
- the operation of respect for and observance of human rights, integrity and dignity of the individual,
- the ability to form expectations for each learner depending on his skills and abilities.

- sposobnost oblikovanja pričakovanj za vsakega učečega glede na njegove sposobnosti in spretnosti.

Predmetnospecifične kompetence:

- poznavanje zakonitosti in delovanja vseh družbenih podsistemov, ki so pomembni za samouresničevanje oseb s posebnimi potrebami,
- sposobnost za organizacijo in koordinacijo vseh dejavnikov, ki so vključeni v obravnavo oseb s posebnimi potrebami,
- sposobnost za oblikovanje stališč in odnosov do drugačnih v smislu enakovrednega sprejemanja in spoštovanjarazličnosti posameznika,
- zmožnost povezovanja različnih akterjev za skupno sodelovanje.

Specific competences:

- knowledge of operation of all social subsystems, which are important for self-realization of people with special needs,
- the ability to act and coordinate of all the factors involved in the treatment of children with special needs,
- the ability to create views and attitudes towards different children in terms of the equivalent of accepting and respecting the diversity of individuals,
- integration of different actors for joint cooperation.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent/-ka:

- je občutljiv/a za potrebe oseb s posebnimi potrebami,
- pozna ključne teorije in prakse inkluzivne edukacije in socialne integracije oseb s posebnimi potrebami,
- je usposobljen/-a za prepoznavanje individualne posebnosti vsakega posameznika,
- pozna podporne oblike in dejavnosti v edukaciji in integraciji v skupnost.

Uporaba:

Študent/-ka:

- zna uveljavljati temelje etične podlage v inkluzivni edukaciji,
- zna načrtovati, organizirati in izvesti vse potrebne podporne oblike in dejavnosti za integracijo posameznika s posebnimi potrebami v šolo in skupnost,
- zna izvesti pedagoški proces na principih inkluzivnosti,
- s svojimi stališči in odnosom do oseb s posebnimi potrebami motivira druge subjekte za sodelovanje v edukaciji. .

Refleksija:

Študent /-ka:

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Student:

- graduate is sensitive for the needs of pupils with special needs,
- graduate knows the key theory and practice of inclusive education and social integration of pupils with disabilities,
- graduate is qualified to identify the personal characteristics of each individual,
- is familiar with forms and supporting activities in education and integration into the community.

Application:

Student:

- be able to implement the ethical values in inclusive education,
- be able to plan, organize and carry out all the necessary forms and supporting activities for the integration of individuals with disabilities in school and community,
- be able to carry out the teaching process on the principles of inclusivity,
- with their attitude and behavior obtaines relevant factors and entities for the participation.

Reflection:

Student:

• je sposoben/na kritično ovrednotiti položaj, možnosti in potrebe posameznika s posebnimi potrebami, • presoja ustreznost poti za samouresničitev posameznika s posebnimi potrebami, • je sposoben/-na kritične presoje svojega dela.	• critically evaluate the situation, opportunities and needs of individuals with disabilities, • assess the appropriateness of the way to self-realization of individuals with special needs, • be able a critical review of their own work.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja,
- diskusija,
- refleksija,
- seminarske vaje.

Learning and teaching methods:

- lectures,
- discussion,
- reflection,
- seminar exercises.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):

- Seminarska naloga.
- Pisni in/ali ustni izpit.

40 %
60 %

Type (examination, oral, coursework, project):

- seminar paper,
- written and/or oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Drobnič, J., Hribernik, D., in Česnik, K. (2021). Vrednote v slovenskem vzgojno-izobraževalnem sistemu skozi slovensko bibliografijo. *Pedagoška obzorja*, 36(1), 114–129.
2. Drobnič, J., Toros, J., & Weis, L. (2020). Ethical paradigms in business and society. *Economics. Ecology. Solum*, 4(1), 1-14.
3. Drobnič, J. (2018). Inclusion of persons with disabilities and the Christian communities. V: Himinisch, M. (ur.), et al. *Centenarul unirii românilor și Europa de astăzi : religie și geopolitică.. Simpoziunul International de Știință, Teologie și Artă (ISSTA), Facultatea de Teologie Ortodoxă, Alba Iulia. Vol. 3*, 321-334.
4. Drobnič, J. in Česnik, K. (2023). Integracija ter inkluzija v vzgoji in izobraževanju : refleksivni bibliografski zgodovinski presek. V: ISTENIČ, Andreja (ur.), et al. *Vzgoja in izobraževanje med preteklostjo in prihodnostjo* (str. 209-223). Koper: Založba Univerze na Primorskem,.
5. Drobnič, J. (2018). Pojavljanje IKT na področju izobraževanja v slovenski bibliografiji. V *Oblikovanje inovativnih učnih okolij* (str. 69–79). Založba Univerze na Primorskem.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Metode dela s slepimi in slabovidnimi
Course title:	Working methods for blind and persons with bad vision

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja	/	2.	3.
Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle	/	2 nd	3 rd

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

/

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	/	60 (15 SV, 45 LV)	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Aksinja Kermauner / Assist. Prof. Dr. Aksinja
Kermauner

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

/

Conditions for inclusion in work or performance
of study obligations:

/

Vsebina:

- Osnove tiflopedagogike.
- Oftalmologija – izbrana poglavja.
- Posebnosti v razvoju slepih in slabovidnih otrok.
- Celovita zgodnja obravnavanje slepih in slabovidnih otrok ter njihovih staršev.
- Dejavniki uspešnega inkluzivnega šolanja.
- Metode vzgoje in izobraževanja slepih in slabovidnih otrok.
- Izdelava individualiziranega programa.
- Prilagoditve učnega okolja: IKT, učni in komunikacijski pripomočki, optični pripomočki, gradiva (teorija in praktikum).
- Osnove specialnih znanj oz. podporne strategije za premagovanje primanjkljaja - (teorija in praktikum):
  - komunikacijske tehnike (računalništvo, specializirani programi, opismenjevanje v brajici),
  - orientacija in mobilnost: terenske vaje (Koper z okolico, obisk Zavoda za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani),
  - vsakodnevna opravila slepega,
  - vaje preostalih čutil.
- Otroci z več motnjami.

Content (Syllabus outline):

- Basics of tiflopedagogics.
- Ophthalmology – selected chapters.
- Specialities in the development of blind and visually impaired children.
- Comprehensive early treatment of blind and visually impaired children and their parents.
- Factors of successful inclusive schooling.
- Methods of upbringing and education of blind and visually impaired children.
- Creation of an individualised programme.
- Adaptation of the learning environment: ICT, learning and communication devices, optical devices, materials (theory and practice).
- Bases of special knowledge or support strategies for overcoming impairment – (theory and practice):
  - communication techniques (computer science, specialized programs, braille literacy),
  - orientation and mobility: field exercises (Koper and its surroundings, visit to the Institute for Blind and Visually Impaired Youth Ljubljana),
  - everyday chores of the blind,
  - exercises of the other senses.

• Razvijanje socialnih kompetenc slepih in slabovidnih otrok, rehabilitacija kasneje oslepelih. • Postopek usmerjanja; Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami.	• Children with multiple disorders. • Development of social skills of blind and visually impaired children, rehabilitation of persons who lose their sight later in life. • Process of guidance; Act on guiding special needs children.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Osnovna literatura

- *Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji* (1995). Ministrstvo za šolstvo in šport, Ljubljana.
- Kermauner, A. (2010). *Fenomenologija samogenerirane slepote*. Doktorska disertacija. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.
- Kermauner, A., Plazar, J. (2019). *Prilagojeni pripomočki in metode pri vzgojno-izobraževalnem delu z otroki s posebnimi potrebami*. Nova Gorica: Educa Izobraževanje.
- Kermauner, A. (2020). Opismenjevanje otrok s slepoto. *Šolsko polje*, 31(1/2), 191–213, 241–242.
- Kermauner, A. (2021). Art paintings accessible to the blind. *Nova prisutnost*, 19(3), 599–612.
- Kermauner, A., Herzog, J. (2019). Zakonitosti likovnega jezika pri oblikovanju tipnih slikanic. *Otrok in knjiga*, 46(104), 58–65.

Dopolnilna literatura/Complementary readings:

- Bishop, V. E. (2004). *Teaching visually impaired children*. Charles C Thomas, Publisher, Ltd., Springfield. London: David Foulton Publishers.
- Dikić, S. (1997). *Tiflografiya*. Beograd Ideaprint.
- Globačnik, B. (2009). Zgodnja obravnavna in posebne potrebe. *Vzgoja in izobraževanje*, 11(5-6), 32-36.
- Kermauner, A. (2004). *Tipna slikanica za slepe*. Diplomsko delo. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.
- Zovko, G. (1994). *Peripatologija*. Zagreb: Školske novine.

Dodatna literatura / Additional literature:

- Holbrook, M. C. in Koenig, A. J. (2003). *Foundations of education, I. del: History and theory of teaching children and youth with visual impairments*. New York: AFB Press.
- Kobal Grum, D. in Kobal, B. (ur). (2006). *Zagotavljanje enakih možnosti za vzgojo in izobraževanje slepih in slabovidnih otrok v Sloveniji*. Ljubljana: DEMS.
- Žolgar Jerković, I., Kermauner, A. (2006). Poznavanje slepih in slabovidnih učencev – pot do ustrezne obravnavi. *Sodobna pedagogika*, 57, 376–393.

Cilji in kompetence:

Cilji:

Študent/ka:

- spozna pojav slepote in slabovidnosti ter specifičnosti pri njihovem razvoju,
- spozna metode vzgoje in izobraževanja ter rehabilitacije slepih in slabovidnih.

Izobraziti široko usposobljenega strokovnjaka, ki bo znal prepoznati posameznika v vsej svoji drugačnosti v razvoju in pri učenju in bo obvladal različne pristope, metode, tehnike in strategije za neposredno

Objectives and competences:

Objectives:

The student:

- learns about blindness and visual impairment and the specialities in their development,
- gets acquainted with the methods of upbringing, education and rehabilitation of the blind and visually impaired.

The goal is to educate a broadly qualified expert, who will recognize an individual with his/her differences in the developmental and learning

delo in za vključevanje slepih in slabovidnih v normalno življenje.

Spošne kompetence:

- obvladovanje temeljnih načel in postopkov načrtovanja, izvajanja in vrednotenja učnega procesa,
- upoštevanje razvojnih značilnosti ter individualnih razlik učencev pri spodbujanju uspešnega učenja,
- učinkovito izvajanje individualizacije in diferenciacije vzgojno-izobraževalnega dela,
- vzpostavljanje optimalnega učnega okolja z uporabo različnih učnih metod in strategij,
- sodelovanje z drugimi delavci na šoli, drugimi šolami in institucijami ter strokovnjaki na vzgojno-izobraževalnem področju.

Predmetnospecifične kompetence:

- poznavanje osnovnih teoretičnih spoznanj in osnov specialnih didaktik in metodik tiflopedagogike, prenos znanja na pedagoško področje,
- razvijanje kompetenc za praktično delovanje na področju preverjanja in ocenjevanja slepote in slabovidnosti ter načrtovanja, izvajanja in evalvacije programov ter poznavanje razvojnih zakonitosti slepih in slabovidnih učencev,
- sposobnost razvijanja odnosnih kompetenc slepih in slabovidnih učencev,
- poznavanje zakonitosti prilagajanja preprostejših učil v skladu s tiflopedagoškimi načeli; poznavanje IKT za slepe in slabovidne.

process and will master various approaches, methods, techniques and strategies of direct work and integration of the blind and visually impaired into normal life.

General competences:

- management of the basic principles and procedures of planning, implementation and evaluation of the learning process,
- taking into account the developmental characteristics and individual differences of students to promote successful learning,
- effective implementation of individualised and differentiated educational work,
- establishment of the optimal learning environment by using different learning methods and strategies,
- cooperation with other workers at the school in question, other schools, institutions and upbringing and education experts.

Subject-specific competences:

- knowledge of basic theoretical findings and bases of special didactic and methodological aspects of tiflopedagogy, transfer of knowledge to the educational area,
- development of competences for practical operation in the area of testing and assessment of blindness, planning, implementation and evaluation of the programmes and knowledge of the developmental principles of the blind and visually impaired students,
- ability to develop relationship competences of the blind and visually impaired students,
- knowledge of the principles of adjustment of simplified learning aids in accordance with the principles of tiflopedagogy; knowledge of ICT for the blind and visually impaired.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bodo študentje:

- pri načrtovanju VIZ pri vseh aktivnostih upoštevali tiflopedagoška načela,

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

After the completion of this subject the students will:

- sposobni tolmačiti motnjo vida na pedagoškem področju, razumeli bodo diagnozo ter strokovno mnenje o otroku in ga znali razložiti; spoznali okvare vida s pomočjo simulacijskih očal,
- poznali oblike sodelovanja s starši, da bi slepemu ali slabovidnemu otroku omogočali vključevanje v redni vrtec ali šolo,
- usposobljeni za nudenje dodatne strokovne pomoči, kar se tiče nekaterih podpornih strategij in enostavnejših specialnih znanj,
- znali poiskati ustrezne rešitve pri premagovanju arhitektonskih in organizacijskih ovir za večjo varnost pri gibanju slepega ali slabovidnega učenca,
- pridobili znanje za pripravo in izvedbo prilagoditev pri pouku, ustreznega didaktičnega materiala in enostavnejših učil,
- se spoznali z brajico,
- pravilno spremljali slepega ali slabovidnega otroka po znanih in neznanih poteh oz. mu po navodilih tiflopedagoga omogočali, da razvija orientacijo in mobilnost, ki je primerna njegovim psihomotoričnim sposobnostim,
- razumeli posebnosti socialnega razvoja slepih in slabovidnih otrok v primerjavi z videčimi vrstniki in znali razvijati njihove socialne kompetence,
- poznali pravice slepih in slabovidnih otrok, ki izhajajo iz Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami.

Uporaba:

Študent/-ka:

- je sposoben/na prepoznati individualne značilnosti posameznika s slepoto ali slabovidnostjo.
- Zna uporabiti prave metode, tehnike, pripomočke in strategije dela pri obravnavi slepih oziroma slabovidnih.

Refleksija:

Študent/ka:

- je sposoben/na kritično presojati, ali so njegove/njene ocene in vedenje o slepem in slabovidnem posamezniku. Zato mora neprestano preverjati ustreznost spoznanj o njem in slediti njegovemu razvoju in spremenjanju,

- consider the principles of tiflopedagogy in the planning of upbringing and education and all activities,
- be able to interpret visual impairment from the viewpoint of education, understand the diagnosis and expert opinion about the child and interpret it; get acquainted with visual impairment through simulation glasses,
- know the forms of cooperation with parents to enable the integration of blind or visually impaired children into a regular kindergarten or school,
- be trained to provide additional professional help regarding some support strategies and simple special knowledge,
- be able to find appropriate solutions for overcoming architectonic and organisational obstacles to provide greater security of the movement of the blind or visually impaired child,
- gain knowledge for the preparation and performance of the adjustments in class, the corresponding didactic material and simpler learning aids,
- get acquainted with braille,
- properly accompany a blind or visually impaired child on known and unknown paths and enable him/her according to the instructions of a tiflopedagogy expert to develop orientation and mobility which is suitable to his/her psychic abilities and motor skills,
- understand the specialities of social development of the blind and visually impaired children compared with seeing peers and know how to develop their social competences,
- know the rights of the blind and visually impaired children, arising from the Act on guiding special needs children.

Use:

The student:

- is able to recognize individual characteristics of the blind or visually impaired person.
- Can use the right methods, techniques, tools and strategies for treatment of the blind and visually impaired.

<ul style="list-style-type: none"> • pri uporabi metod mora slediti načelu, da nobena metoda ni popolna in splošno veljavna. 	<p><u>Reflection:</u></p> <p>The student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • is capable of critically evaluating whether his/her assessments and knowledge about the blind and visually impaired individual is correct. Therefore the student must constantly review the adequacy of knowledge about the individual and monitor his/her development and change, • when using the methods, the student should take into account the principle that no method is perfect and generally applicable.
---	--

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja,
- laboratorijske vaje,
- delo v skupinah,
- konzultacije.

Learning and teaching methods:

- lectures,
- laboratory exercises,
- teamwork,
- consultations.

Delež (v %)

/ Assessment:

Weight (in %)

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)

- Pisni in/ali ustni izpit.
- Seminarska naloga.

60 %
40 %

Type (examination, oral, coursework, project):

- written and/or oral examination,
- seminar paper.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Kermauner, A. (2021). Art paintings accessible to the blind. *Nova prisutnost*, 19(3), 599–612.
2. Plazar, J., Meulenberg, C. J. W., Kermauner, A. (2021). *Science education for blind and visually impaired children*. Metodički ogledi, 28(1), 167–190.
3. Kermauner, A., Žagar, D., Lahe, D. (2021). Socialna prepoznavnost oseb z okvaro vida. *Pedagoška obzorja*, 36(2), 78–92.
4. Kermauner, A. (2020). Opismenjevanje otrok s slepoto. *Šolsko polje*, 31(1/2), 191–213, 241–242.
5. Kermauner, A., Plazar, J. (2019). *Prilagojeni pripomočki in metode pri vzgojno-izobraževalnem delu z otroki s posebnimi potrebami*. Nova Gorica: Educa Izobraževanje.
6. Kermauner, A., Herzog, J. (2019). *Zakonitosti likovnega jezika pri oblikovanju tipnih slikanic. Otrok in knjiga : revija za vprašanja mladinske književnosti, književne vzgoje in s knjigo povezanih medijev*. 46(104), 58–65

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:

Metode dela z otroki z različnimi motnjami

Course title:

Work methods with children with various impairments

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester			
Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle	/	2.	3.			
Vrsta predmeta / Course type	obvezni/Compulsory					
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	/					
Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	/	30 SV	/	/	120	6
Nosilec predmeta / Lecturer:	Izr. prof. dr. Vanja R. Kiswarday / Assoc. Prof. Dr. Vanja R. Kiswarday					
Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene					
Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene						
Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:			Conditions for inclusion in work or performance of study obligations:			
/			/			
<p>Vsebina:</p> <p><u>Metode dela z otroki z različnimi motnjami:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> načrtovanje spodbudnega, multisenzornega in inkluzivno naravnega učnega okolja, multidisciplinarno in sodelovalno delo inkluzivnih timov, podpora in nadomestna komunikacija dvojna izjemnost, kakovostno preživljanje prostega časa in za razvijanje talentov in interesov OPP (šport, glasba, likovno ustvarjanje, živali), razvijanje in spodbujanje celostnega sprejemanja samega sebe, samostojnosti, ustvarjalnosti in aktivne participacije OPP. <p><u>Motnje avtističnega spektra (MAS):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> opredelitev, prepoznavanje in vrste avtizma, triada primanjkljajev, smernice za celostno obravnavo oseb z motnjami avtističnega spektra, metode dela z otroki z motnjo avtističnega spektra, 						
<p>Content (Syllabus outline):</p> <p><u>Methods of work with children with different disorders:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> planning of a stimulative and inclusive natural learning environment based on multiple senses, multidisciplinary and collaborative advisory work of inclusion teams, support and alternative communication double exceptionality, quality leisure time and the development of talents and interests of the special needs individuals (sports, music, art, animals), development and promotion of integrated acceptance of oneself, independence, creativity and active participation of the special needs individuals. <p><u>Autism spectrum disorders (ASD):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> definition, identification and types of autism, triad of impairments, 						

- vzgoja in izobraževanje oseb z motnjami avtističnega spektra,
- partnerstvo s starši.

Motnje v gibalnem razvoju:

- opredelitev, vrste in stopnje gibalne oviranosti,
- prilagoditve za vzgojo in izobraževanje oseb z gibalno oviranostjo,
- metode in pristopi, ki spodbujajo razvoj oseb z gibalno oviranostjo,
- pripomočki, ki povečujejo funkcionalne sposobnosti oseb z gibalno oviranostjo,
- vloga spremiševalca osebe z gibalno oviranostjo.

Primanjkljaji na posameznih področjih učenja (PPPU):

- heterogenost vzrokov, ki vplivajo na pojav učnih težav,
- opredelitev in vrste PPPU,
- prepoznavanje, pomoč in podpora učencem s PPPU,
- pomen kakovostnega učnega okolja za uspeh učencev posebej tistih s PPPU.

Dolgotrajne ali kronične oblike bolezni:

- opredelitev in vrste dolgotrajnih in kroničnih bolezni,
- organizacija kontinuma vzgoje in izobraževanja glede na obliko zdravljenja (bolnišnično oz. izvenbolnišnično),
- potrebe, zmožnosti in omejitve otroka oz. mladostnika z dolgotrajno oz. kronično obliko bolezni,
- značilnosti učnega dela otroka oz. mladostnika z dolgotrajno oz. kronično obliko bolezni ter prilagoditve, pripomočki in strategije, ki ugodno vplivajo na uspešnost učenja,
- timsko in sodelovalno delo med matično in bolnišnično šolo (vrtcem) ter družino otroka,
- specifike v individualiziranem programu.

- guidelines for the comprehensive treatment of individuals with autism spectrum disorders,
- methods of work with children with autism spectrum disorder,
- upbringing and education of individuals with autism spectrum disorder,
- partnership with parents.

Impairment in physical development:

- definition, types and degrees of physical impairment,
- adjustments for upbringing and education of individuals with physical impairment,
- methods and approaches which support the development of people with physical impairment,
- devices which increase the functional abilities of individuals with physical impairment,
- the role of a companion of a physically impaired person.

Specific learning disabilities (SLD):

- heterogeneity of the reasons which impact the development of learning disabilities,
- definition and types of SLD,
- identification, help and support for students with SLD,
- the importance of a quality learning environment for the success of students, especially those with SLD.

Long-term or chronic conditions:

- definitions and types of long-term and chronic conditions,
- organization of continued upbringing and education according to the form of treatment (hospital or non-hospital),
- needs, abilities and limitations of the child or adolescent with a long-term or chronic disease,
- features of teaching a child or adolescent with a long-term or chronic disease, adaptations, devices and strategies, which have a positive effect on the performance of teaching,
- teamwork and collaborative work between the parent school, the hospital school (kindergarten) and the family of the child,
- specifics of the individualized programme.

Temeljna literatura in viri / Readings:

Temeljna literatura / References:

- Bečan, T. (2012). *Ko naš učenec zboli*. Ljubljana: ZŠRS.
- Bratuš Albreht, K., Ponikvar, J., Rančan, A., Rodošek Kretič, V. in Zupančič, B. (2023). *Model podpore delodajalcem pri vključevanju oseb z avtizmom v usposabljanje in delo*. Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj.
- Brecelj, V. idr. (2023). *Osebe z motnjami avtističnega spektra na trgu dela*. Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije Soča.
- Brecelj, V. idr. (2023). *Smernice za zaposlovanje oseb z motnjami avtističnega spektra (2. dopolnjena izdaja)*. Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije Soča.
- Hannah, L. (2009). *Učenje mlajših otrok z motnjami avtističnega spektra*, Ljubljana: Center za avtizem.
- Jurišič, B. D. (2016). *Otroci z avtizmom: priročnik za učitelje in starše*. Ljubljana: Izobraževalni center PIKA, Center Janeza Levca.
- Jurišič, B. D. (2023). *Ocena funkcije vedenja in program podpore : za otroke z avtističnimi motnjami*. Ljubljana : Izobraževalni center PIKA, Center Janeza Levca.
- Kiswarday, V. in Rejc, M. (2023). *Nekaj pogledov na avtizem*. Interno študijsko gradivo.
- Kiswarday, V. R. in Rejc, M. (2022). Pripomočki za vzgojitelje za detekcijo otrok z avtizmom v prvem starostnem obdobju (1–3). V S. Čotar Konrad, B. Borota, S. Rutar, K. Drlić in G. Jelovčan, ur. *Vzgoja in izobraževanje predšolskih otrok prvega starostnega obdobja*. (str. 189-210). Koper: Založba Univerze na Primorskem.
- Milačić, I. (2006). *Aspergerjev sindrom ali visoko funkcionalni avtizem*. Center za avtizem.
- Rutar, D. (ur.) (2020). *Gibalno ovirani otrok gre v šolo: priročnik za učitelje*. Kamnik, CIRIUS.
- Siegl, B. (2023). *Pomoč otrokom z avtizmom pri učenju : načini obravnave za strokovnjake in starše*. Radovljica : Didakta, 2023.
- Vrlič Danko, A. (2005). *Gibalno ovirani otroci in otroci z nevrološko poškodbo v vrtcu in v šoli*. Maribor.
- Withaker, P. (2011). *Težavno vedenje in avtizem*. Center za avtizem.
- Werdonig, A. in Žiberna E. (2018). *Strokovne podlage: asistent za otroke z avtističnimi motnjami v času vključenosti v vzgojo in izobraževanje*. Ljubljana : Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.
- Žgur, E. idr. (2014). *Navodila za gibalno ovirane učence z motnjo v duševnem razvoju v posebnem programu vzgoje in izobraževanja*. El. knjiga. - Ljubljana : Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Dodatna literatura / Additional literature:

- Attwood, T. (2015). *The complete guide to Asperger's syndrome*. London; Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers.
- Delaney, T. (2009). *101 games and activities for children with autism, Asperger's, and sensory processing disorders*. New York [etc.] : McGraw Hill, cop.
- Droney, C. in Verbiest, A. (2022). *The everyday autism handbook for schools : 60+ essential guides for staff*. London ; Philadelphia : Jessica Kingsley.
- Dunn Buron, K. (2021). *The incredible 5-point scale : assisting students in understanding social interactions and controlling their emotional responses*. Shawnee Mission : AAPC Pub.
- Farrel, M. (2012). *The effective teacher's guide to autism and communication difficulties : practical strategies*. London; New York : Routledge, cop.
- Ferek, M. (2006). *Hiperaktivni sanjari : drugačiji, lošiji, bolji : osvrt na ADHD - deficit pažnje / hiperaktivni poremečaj*. Buđenje.
- Gray, C. (2015). *The new social story book*. Arlington : Future Horizons, cop.
- Kobal Grum, Darja. (2009). *Poti do inkluzije*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.
- Rogers, S. in Dawson, G. (2010). *Early start Denver model for young children with autism : promoting language, learning, and engagement*. New York ; London : The Guilford Press.

- Sher, B. (2009). *Early intervention games : fun, joyful ways to develop social and motor skills in children with autism spectrum or sensory preocessing disorders*. San Francisco : Jossey-Bass.
- Wilken, E. (2012). *Jezikovno spodbujanje otrok z Downovim sindromom z izčrpnim prikazom KPK sistema – s kretnjami podprte komunikacije*. Ljubljana: Sekcija za Downov sindrom pri Društvu Sožitje.
- Žgur, E. (ur.) (2011). *Kako lahko pomagam : usposabljanje strokovnih delavcev za uspešno vključevanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v vzgojo in izobraževanje v letih 2008-2011*. Vipava: CIRIUS.

Cilji in kompetence:

Cilji:

Študent/-ka pozna osnovne karakteristike obravnavanih skupin OPP ter pristope, ki spodbujajo njihovo aktivno participacijo v socialnem in učnem vključevanju v vrtcu oz. šoli.

Spološne kompetence:

Študent/-ka:

- je sposoben/-na organizirati spodbudno, multisenzorno in inkluzivno naravnano učno okolje glede na potrebe posameznega OPP,
- je usposobljen/-na za konstruktivno sodelovanje v multidisciplinarnem timu strokovnih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja,
- je usposobljen/-na za partnersko sodelovanje s starši OPP,
- je usposobljen/-na za uporabo različnih pripomočkov in sodobne IKT, ki omogočajo vključevanje OPP v redne oblike vzgoje in izobraževanja,
- pozna specifičnost in vlogo različnih strokovnih profilov, ki sodelujejo v inkluzivnih timih, kar mu omogoča bolj konstruktivno sodelovanje v timu,
- pozna pomen in vrste podporne in nadomestne komunikacije, da jo lahko prilagaja potrebam uporabnika in okolja,
- spodbuja celostni razvoj posameznikov, razvoj pozitivne samopodobe in sprejemanja samega sebe, samostojnosti, ustvarjalnosti in aktivne participacije OPP,
- spodbuja razvoj močnih področij, ki so lahko podlaga karieremu razvoju posameznika,
- prilagaja fizično, učno in socialno okolje potrebam oseb s posebnimi potrebami,
- spodbuja in načrtuje aktivno participacijo staršev in posameznika v vseh fazah individualiziranega programa.

Predmetno specifične kompetence:

Objectives and competences:

Objectives:

The student gets acquainted with the basic characteristics of the groups of individuals with special needs in question and the approaches which promote their active participation in the social and learning integration in the kindergarten and school.

General competences:

The student:

- is able to organize a stimulative and inclusive natural learning environment based on multiple senses according to the needs of an individual special needs person,
- is trained for constructive participation in a multidisciplinary team of professionals in the field of upbringing and education,
- is trained for partnership cooperation with the parents of the special needs individuals,
- is trained to use different devices and modern ICT, enabling the integration of special needs individuals into regular forms of upbringing and education,
- knows the particularity and the role of various professional profiles which are involved in the inclusive teams, enabling a more constructive participation in a team,
- is acquainted with the meaning and types of support and alternative communication, so he/she can adjust it to the needs of the user and the environment,
- promotes the overall development, the development of a positive self-image and the acceptance of oneself, independence, creativity and the active participation of the special needs individuals,
- promotes the development of a person's advantages, which may form the basis for the individual's career,
- adjusts the physical, educational and social environment to the needs of the special needs individuals,

<p>Študent/-ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je sposoben/-na prepoznati obravnavane vrste primanjkljajev, ovir oz. motenj, • je sposoben/-na izbrati, načrtovati in izvajati ustrezen obliko pomoči in podpore OPP za učinkovito vključevanje otrok in mladostnikov z MAS, gibalno oviranostjo, PPPU, dolgotrajno ali kronično obliko bolezni v učno in socialno okolje, • je usposobljen/-na za aktivno sodelovanje v vseh fazah individualizacije učnega dela OPP, • je sposoben/-na načrtovati individualizirane pristope in izvirne projekte pomoči za kakovostno vključevanje OPP v vzgojo in izobraževanje, delo in socialno okolje. 	<ul style="list-style-type: none"> • encourages and plans active participation of parents and the individual in all stages of the individualised programme. <p>Subject-specific competences:</p> <p>The student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • is able to identify specific types of deficits, obstacles and impairments, • is capable of selecting, planning and implementing appropriate forms of assistance and support to special needs individuals in order to enable the effective integration of children and adolescents with ASD, physical impairment, specific learning disorders or long-term or chronic disease into the educational and social environment, • is trained for active participation in all stages of the individualisation of the educational work of the special needs individuals, • is capable of planning individualised approaches and original projects of aid for the quality integration of the special needs individuals into the upbringing, education, work and social environment.
---	--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent/ka:

- zna opredeliti obravnavane motnje, ovire oz. primanjkljaje,
- pozna njihove razvojne specifičnosti in prepozna njihove posebne potrebe in zmožnosti,
- pozna vlogo strokovnih timov in aktivno sodeluje v vseh fazah individualiziranega načrta,
- obvlada metode, tehnike in strategije vzgoje, izobraževanja in rehabilitacije pri obravnavanih skupinah.

Uporaba:

Študent/-ka:

- je sposoben/-na prepoznati individualne značilnosti posameznika z MAS, PPPU, gibalno oviranostjo, dolgotrajno boleznijo.
- zna uporabiti prave metode, tehnike, pripomočke in strategije dela pri obravnavi pri teh skupinah oseb.

Intended learning outcomes:

Knowledge and comprehension:

- getting familiar with development particularities of individual child with special needs;
- recognise special needs of children who need adjustments and professional help;
- to know how to participate in the expert team preparing an individual educational programme for each child with special needs;
- to modify methods, forms and ways of educational work with children with special needs.

Use:

The student:

- is able to recognize individual characteristics of individuals with ASD, SLD, physical impairment and long-term disease,
- can use the right methods, techniques, tools and strategies for dealing with these groups of people.

Reflection:

<p>Refleksija:</p> <p>Študent/-ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je sposoben/-na strokovno in konstruktivno soustvarjati načine podpore in pomoči s posameznikom in njegovimi bližnjimi ter nenehno slediti dinamiki sodelovanja in se ustrezeno odzivati nanjo, • pri uporabi metod in pristopov podpore in pomoči mora slediti načelom individualizacije in personifikacije in iskati naj ustrezejše in najbolj učinkovite kombinacije podpore in pomoči. 	<p>The student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • is capable of co-creating ways of support and assistance to individuals and their loved ones in a professional and constructive manner and constantly follow the dynamics of cooperation and respond to it appropriately, • when using the methods and approaches of support and assistance, the student should follow the principle of individualisation and personalization and search for the most appropriate and effective combinations of support and assistance.
---	--

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:	
<ul style="list-style-type: none"> • Predavanja, • diskusije, • študije primera, • seminarsko delo, • samostojno delo študenta. 	<ul style="list-style-type: none"> • lectures, • discussions, • case studies, • seminar paper, • independent student activities. 	
Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt): <ul style="list-style-type: none"> • Ustni in/ali pisni izpit, • seminarska naloga. 	60 % 40 %	Type (examination, oral, coursework, project): <ul style="list-style-type: none"> • oral and/or written examination, • seminar paper.

Reference nosilca / Lecturer's references:

- Kiswarday, V. R. in Rejc, M. (2022). Pripromočki za vzgojitelje za detekcijo otrok z avtizmom v prvem starostnem obdobju (1–3). V S. Čotar Konrad, B. Borota, S. Rutar, K. Drljić in G. Jelovčan, ur. *Vzgoja in izobraževanje predšolskih otrok prvega starostnega obdobja*. (str. 189-210). Koper: Založba Univerze na Primorskem.
- Kiswarday, V. R. (2023). Analiza tem zaključnih del študijskega programa Inkluzivna pedagogika do danes: za načrtovanje prihodnosti. V A. Istenič, M. Gačnik, B. Horvat, M. Kukanja Gabrijelčič, V. R. Kiswarday, M. Lebeničnik, M. Mezgec in M. Volk, (ur.), *Vzgoja in izobraževanje med preteklostjo in prihodnostjo*. (str. 47-66) Koper: Založba Univerze na Primorskem.
- Rejc, M. in Kiswarday, V. R. (2023). Razvoj kompetenc bodočih inkluzivnih pedagogov za delo z otroki z avtizmom. V A. Istenič, M. Gačnik, B. Horvat, M. Kukanja Gabrijelčič, V. R. Kiswarday, M. Lebeničnik, M. Mezgec in M. Volk, (ur.), *Vzgoja in izobraževanje med preteklostjo in prihodnostjo*. (str. 123-146) Koper: Založba Univerze na Primorskem.
- Drljić, K., Štemberger, T. in Kiswarday, V. (2019). Pomen rezilientnosti bodočih pedagoških delavcev. *Journal of Contemporary Educational Studies/Sodobna Pedagogika*, 70(4).
- Kiswarday, V. (2018). Individualiziran program v inkluziji. V M. Schmidt Krajnc, D. Rus Kolar in E. Kranjec (ur.) *Vloga inkluzivnega pedagoga v vzgoji in izobraževanju* (str. 48-58). Univerzitetna založba Univerze v Mariboru.
- Štemberger, T. in Kiswarday, V. R. (2018). Attitude towards inclusive education: the perspective of Slovenian preschool and primary school teachers. *European journal of special needs education*, 33(1), 47-58.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Poklicna orientacija in karierni razvoj oseb s posebnimi potrebami
Course title:	Career guidance of persons with special needs

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja	/	2.	3.
Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle	/	2 nd	3 rd

Vrsta predmeta / Course type	obvezni/Compulsory
-------------------------------------	--------------------

Univerzitetna koda predmeta / University course code:	/
--	---

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	/	30 SV	/	/	120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	izr. prof. dr. Janez Drobnič / Assoc. Prof. Dr. Janez Drobnič
-------------------------------------	---

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Conditions for inclusion in work or performance of study obligations:
/	/

Vsebina:

- Pregled razvojnih teorij in konceptov z vidika oblikovanja izobraževalnih in poklicnih interesov.
- Poznavanje dejavnikov, ki igrajo pomembno vlogo pri izbiri poklica.
- Spoznavanje različnih vrst prizadetosti ali primanjkljajev, kot dejavnikov tveganja na celotni psihosocialni razvoj s posebnim poudarkom na razvoju izobraževalnih in poklicnih interesov.
- Pregled poklicnih področij, opisov poklicev, pogojev za pridobitev in opravljanje poklicev in možnosti za zaposlitev.
- Pregled vzgojno-izobraževalnih programov in pogojev ter postopkov za vpis.

Content (Syllabus outline):

- Review of the theories and concepts of development from the perspective of the design of educational and occupational interests.
- Knowledge of the factors which play an important role in the choice of profession.
- Exploration of different types of disabilities or impairments as risk factors for the overall psychosocial development with special emphasis on the development of educational and occupational interests.
- Review of the occupational areas, descriptions of professions, conditions for the acquisition and the pursuit of

• Poznavanje pravic otrok s posebnimi potrebami pri vpisu v vzgojnoizobraževalne programe. • Pregled zakonodaje s področja zaposlovanja invalidov. • Oblikovanje načrta poklicnega usmerjanja, kot dela individualiziranega programa otroka s posebnimi potrebami ter načrtovanje prehodov v zaposlitev. • Spoznavanje diagnostičnih metod in svetovalnih tehnik v procesu poklicnega usmerjanja. • Poklicno usmerjanje v luči oblikovanja samopodobe. • Vključevanje in sodelovanje s starši otroka s posebnimi potrebami. • Večine timskega sodelovanja in pomen za poklicno usmerjanje otroka s posebnimi potrebami. • Oblikovanje in aktiviranje socialne mreže pomoči kot podpornega elementa poklicnega izobraževanja. • Vpogled v poklicno rehabilitacijo odraslih oseb.	- professions and employment opportunities. • Review of educational programmes, and the conditions and procedures for enrolment. • Knowledge of the rights of children with special needs for enrolment in educational programmes. • Review of the legislation from the field of employment of disabled persons. • Formation of a plan of vocational guidance as part of the individualised programme for children with special needs and planning the transition into employment. • Exploration of diagnostic methods and advisory techniques in the process of vocational guidance. • Vocational guidance in the light of self-image improvement. • Inclusion and cooperation with the parents of a child with special needs. • Teamwork skills and the importance of the vocational guidance of a child with special needs. • Creation and activation of a social network of help as the support element of vocational education. • Insight into the vocational rehabilitation of adults.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Ažman, T., Beltram, M., Bukovec Gačnik, Z., Frančeškin, V., Petrovič, A., Rostohar, G., & Rupar, B. (2005). *Načrtovanje in vodenje kariere. Priročnik za poklicno orientacijo v srednjih šolah*. Kočevski tisk, d.d., Ljubljana.
2. Drobnič, J. (2018). *Kariera in osebe s posebnimi potrebami*. Založba Univerze na Primorskem.
3. McMahon, M. (Ed.). (2016). *Career counselling: Constructivist approaches*. Routledge.
4. Patton, W. in McMahon, M. (2006). *Career development and system theory*. Rotterdam: Sense Publisher.
5. Rupar, B., Žvokej, M. (2001). *Poklicna orientacija v petem in šestem razredu osnovne šole*. Ljubljana: Zavod za šolstvo.
6. Uršič, C. (2007). *Zaposlitvena rehabilitacija in zaposlovanje invalidov: zbirka predpisov s področja invalidskega varstva z uvodnimi pojasnili: priročnik*. Centerkontura.

Cilji in kompetence:

Cilji:

Študent/-ka spozna pomen in bistvo poklicne orientacije ter posebnosti poklicnega izobraževanja oseb s posebnimi potrebami.

Splošne kompetence:

Objectives and competences:

Objectives:

The student learns about the importance and the essence of vocational orientation and the specialities of the vocational education of persons with special needs.

- Zmožnost razvijanja inkluzivne kulture, politike in prakse.
- Sposobnost analize in kritične presoje praks poklicne orientacije in poklicnega izobraževanja oseb s posebnimi potrebami.
- Sposobnost oblikovanja poklicne orientacije in izobraževanja oseb s posebnimi potrebami.

Predmetnospecifične kompetence:

- Poznavanje pomena in funkcije poklicne orientacije oseb s posebnimi potrebami.
- Vključevanje oseb s posebnimi potrebami v različne oblike poklicnega izobraževanja.
- Izdelava individualnih prilagoditev in pomoči pri poklicnem izobraževanju oseb s posebnimi potrebami.

General competences:

- Ability to develop the inclusive culture, behaviour and practice.
- Ability to analyse and critically evaluate vocational orientation and the education of persons with special needs.
- Ability to create the vocational orientation and education of persons with special needs.

Subject-specific competences:

- Understanding the importance and function of the vocational orientation of persons with special needs.
- Integration of persons with special needs into various forms of vocational education.
- Creation of individual adjustments and assistance for the vocational education of special needs individuals.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent/ka:

- pozna bistvo poklicne orientacije pri osebah s posebnimi potrebami,
- pozna koncept poklicnega izobraževanja in posebne prilagoditve za osebe s posebnimi potrebami,
- zna organizirati, usmerjati in spremljati pot poklicnega izobraževanja vsakega otroka s posebnimi potrebami.

Uporaba:

Študent/-ka:

- zna izdelati individualizirani program poklicnega izobraževanja posameznika s posebnimi potrebami,
- zna izdelati individualni program prehoda v zaposlitev, zna izpeljati poklicno orientacijo in organizirati poklicno izobraževanje v rednih programih s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo oziroma v prilagojenih izobraževalnih programih,
- zna oblikovati individualni program prehoda iz izobraževanja v zaposlitev.

Refleksija:

Študent/-ka je zmožen/-na ovrednotiti ustreznost poklicne orientacije in izvajanje

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

The student:

- knows the importance of vocational orientation for special needs individuals,
- is familiar with the concept of vocational education and specific adjustments for special needs individuals,
- is able to organize, guide and monitor the vocational educational path of every special need child.

Use:

The student:

- can prepare an individualised programme of vocational education for individuals with special needs,
- can prepare an individualised programme of the transition into employment; can perform vocational orientation and organize vocational education in regular programmes with adjusted implementation and additional professional assistance or in customized education programmes,
- can create an individual programme of transition from education to employment.

Reflection:

poklicnega izobraževanja ter ga po potrebi dopolniti z ustreznimi prilagoditvami in strokovno pomočjo.	The student is able to evaluate the adequacy of the vocational orientation and the implementation of vocational education and if necessary, complement it with the appropriate adjustments and technical assistance.
--	--

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja,
- diskusija,
- delov skupinah,
- samostojno delo študentov.

Learning and teaching methods:

- lectures,
- discussion,
- teamwork,
- independent student activities.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):		Type (examination, oral, coursework, project):
Krajši pisni izdelki.	30 %	Production of short texts.
Pisni in/ali ustni izpit.	70 %	Written and/or oral examination.
Uspešno opravljene obveznosti pri laboratorijskih vajah so pogoj za pristop k izpitu.		In order to apply for the examination, students are required to successfully complete laboratory exercises.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Drobnič, J. (2018). *Kariera in osebe s posebnimi potrebami*. Založba Univerze na Primorskem.
2. Drobnič, J. (2023). People with Special Needs and Career Development Based on Strength. *Center for Educational Policy Studies Journal*, 13(3), 213-232.
3. Drobnič, J. (2019). The key innovations in career guidance on labour market. *Economics. Ecology. Socium*, 3(2), 12-22.
4. Drobnič, J. (2020). Poklicne odločitve in vodenje kariere v kontekstu avtonomnosti in samoodločanja. *Šolsko Polje*, 31(3/4), 167-261.
5. Drobnič, J. (2019). Od poklicnega svetovanja do svetovanja za kariero. V: STARC, Jasmina (ur.). *Izzivi globalizacije in družbeno-ekonomsko okolje EU : zbornik prispevkov* : mednarodna znanstvena konferenca Novo mesto: Univerza v Novem mestu, Fakulteta za ekonomijo in informatiko, 109-122
6. DROBNIČ, J. (2019). Career development of persons with special needs In: WEIS, L. (ed.), KOVAL, V. (ed.). *Proceedings of the 1st International Scientific Conference Eastern European Conference of Management and Economics*. Ljubljana: Ljubljana School of Business, 239-250.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Različnost in enake možnosti v izobraževanju
Course title:	Diversity and equal opportunities in education

Študijski program in stopnja
Study programme and level

Študijska smer
Study field

Letnik
Academic year

Semester
Semester

Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja	/	2.	4.
-----------------------------------	---	----	----

Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle	/	2 nd	4 th			
Vrsta predmeta / Course type	obvezni/Compulsory					
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	/					
Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	/	15 SV	/	/	60	3
Nosilec predmeta / Lecturer:	izr.prof. dr. Sonja Rutar / Assoc. Prof. Dr. Sonja Rutar					
Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene					
Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Conditions for inclusion in work or performance of study obligations:					
/	/					
Vsebina: <u>Filozofske etične predpostavke inkluzivne kulture in paradigm:</u>	Content (Syllabus outline): <u>Philosophical and ethical assumptions of the inclusive culture and paradigms:</u>					
<ul style="list-style-type: none"> • etika pravičnosti in etika skrbi v vzgoji in izobraževanju; • koncept raznolikosti, različnosti, pravičnosti in enakih možnosti v vrtcu/šoli; • socialna kohezija in socialna pravičnost; • univerzalistične in relativistične razlage kultur in situacij; • kontekstualizacija interesov in pričakovanj v vzgoji in izobraževanju; • pozitivno pripoznanje kot pogoj dialoga; • diskurz kot nosilec poimenovanja in izhodišče pedagoškega ravnanja; • dimenziije individualnosti, socialna, kulturna in jezikovna raznolikost, posebne potrebe otrok in njihovih družin, • marginalizirane in depriviligirane skupine otrok in odraslih; • razvoj inkluzivne šolske kulture; participacija otrok; • od segregacije, do integracije in inkluzije – teorije in koncepti; • koncepti in pojmovanja različnosti pri otrocih; 	<ul style="list-style-type: none"> • ethics of fairness and ethics of concern in upbringing and education; • the concept of variability, diversity, fairness and equality of opportunity in the kindergarten/school; • social cohesion and justice; • universalist and relativist interpretations of cultures and situations; • contextualization of interests and expectations in upbringing and education; • positive recognition as a condition of dialogue; • discourse as the carrier of the designation and starting point of the educational practice; • dimensions of individuality, social, cultural and linguistic diversity, special needs of children and their families, • marginalised and underprivileged groups of children and adults; • development of the inclusive school culture; participation of children; • from segregation to integration and inclusion – theories and concepts; 					

• starši kot partnerji pri prepoznavanju različnosti in zagotavljanju enakih možnosti v izobraževanju; • vpliv subjektivnih teorij in podobe o otroku na poučevanje in možnosti učenja ter razvoja otrok; • refleksija in evalvacija procesov inkluzivne prakse.	• concepts and understandings of diversity in children; • parents as partners in the identification of differences and provision of equal opportunities for education; • influence of subjective theories and the image of the children on teaching and learning opportunities and the development of children; • reflection and evaluation of the processes of inclusive practice.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Temeljna literatura / References:

- Kroflič, R. (2003). Etika in etos inkluzivne šole/vrtca, *Sodobna pedagogika*, 54- posebna izdaja, Ljubljana.
- Lesar, I. (2008). Analiza diskurzov in paradigem pri uresničevanju integracijskih in inkluzivnih teženj v šolskih sistemih. *Sodobna pedagogika*. Letn. 59, št. 3 (2008), str. 90-109.
- Opara, B. (2007): Od učljivosti do inkluzivne paradigm, Šolsko polje l. 8 št.3/4, Ljubljana, Pedagoški inštitut.
- Rutar, S. (2013). Poti do participacije otrok v vzgoji, (Knjižnica Annales Ludus). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales.
- Rutar, S. (2018). Kakovost šole s perspektive učencev s priseljensko izkušnjo kot izhodišče za zagotavljanje inkluzivnega izobraževanja. *Dve domovini*, 48, 109–127. http://twohomelands.zrc-sazu.si/uploads/articles/1531426085_Rutar_kakovost%20sole%20s%20perspektive%20priseljencev.pdf
- Rutar, S. (2014). Večjezično učenje in poučevanje kot načelo inkluzivne prakse = Multilingual learning and teaching as a principle of inclusive practice. *Sodobna pedagogika*, letn. 65, št. 1, str. 22-37, 10-25.

Dodatna literatura / Additional literature:

- Rutar, S. (2012). Inkluzivna praksa iz perspektive osnovnošolskih učiteljev in vzgojiteljev v vrtcih. V: HOZJAN, Dejan (ur.), STRLE, Marko (ur.). Inkluzija v sodobni šoli, (Knjižnica Annales Ludus). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales, str. 19-34.
- Medveš, Z. (1991). Pedagoška etika in koncept vzgoje. V *Sodobna pedagogika*. Vol. 3-4; št. 101-212; vol. 5-6, Št. 213-342.

Cilji in kompetence:

Cilji:

- razvijati znanje o človekovih pravicah in pravicah otrok;
- razvijati zmožnosti prepoznavanja in spoštovanja različnosti kultur in družinskih okolij;
- razvijati zmožnost spodbujanja razvojnih potencialov otrok iz različnih okolij;
- razvijati zmožnost prepoznavanja in upoštevanja medosebnih razlik otrok pri razvoju in učenju.

Objectives and competences:

Objectives:

- development of knowledge about human rights and the rights of children;
- development of the abilities of recognition and respect for the diversity of cultures and family environments;
- development of the ability to promote the development potentials of children from different environments;

<p><u>Splošne kompetence:</u></p> <p>Študent/-ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kritično presoja obstoječe prakse, politike in raziskovanja zgodnjega učenja, • razume razvoj pedagoške misli kot osnovo za načrtovanje sprememb v praksi, • prepozna, se zaveda in upošteva skupne značilnosti in medosebne razlike pri otrocih. <p><u>Predmetnospecifične kompetence:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • izhaja iz vrednot socialne inkluze in zagotavljanja enakih možnosti v vzgoji, • podpira otroka/učenca pri aktivnemu samouresničevanju in sodelovanju v skupnosti, • je usmerjen/-a na pozitivne lastnosti lastne osebnosti in osebnosti drugih, • interdisciplinarno prepozna in razume raznolikost v vzgojno-izobraževalnem prostoru. 	<ul style="list-style-type: none"> • development of the ability to recognise and consider interpersonal differences of children in development and learning. <p><u>General competences:</u></p> <p>The student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • critically assesses existing practices, policies and research in the field of early learning, • understands the development of pedagogical concepts as the basis for the implementation of changes in practice, • identifies, is aware of and considers the common characteristics and interpersonal differences of children. <p><u>Subject-specific competences:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • respects the values of social inclusion and ensuring the equality of upbringing, • supports the child/student in active self-fulfilment and participation in the community, • is focused on the positive features of his/her own personality and the personality of others, • identifies and understands the diversity of the area of upbringing and education in an interdisciplinary way,
---	---

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

<p>Znanje in razumevanje:</p> <p>Študent/-ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna in razume koncept in pomen inkluzivnega procesa vzgoje in izobraževanja, • pozna prirojene, socialne in kulturne dejavnike otrokovega razvoja in učenja otroka. <p>Uporaba:</p> <p>Študent/ka zna uporabiti različne strategije, metode in načine dela, s katerimi upošteva individualne značilnosti otroka.</p> <p>Refleksija:</p> <p>Študent-ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna kritično ovrednotiti svoja stališča in odločitve ter kritično presojati izbrane strategije in delo z otroki in njihovimi družinami, • zmore inkluzivno paradigmę uresničevati tako, da upošteva konkretne resurse in pogoje. 	<p>Knowledge and understanding:</p> <p>The student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • knows and understands the concept and importance of the inclusive process of upbringing and education, • is acquainted with the genetic, social and cultural factors of the child's development and learning. <p>Use:</p> <p>The student can use different strategies, methods and ways of work and takes into account the individual characteristics of the child.</p> <p>Reflection:</p> <p>The student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • can critically evaluate his/her views, decisions, selected strategies and work with children and their families, • can realize the inclusive paradigm with regard to specific resources and conditions.
--	---

<p>Metode poučevanja in učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • predavanja, • diskusija, • refleksija, • delo v skupinah, • samostojno dela študenta. <p>Načini ocenjevanja:</p> <p>Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarska naloga. • Krajši pisni izdelki. • Pisni in/ali izpit. <p>Pozitivno ocenjena seminarska naloga je pogoj za pristop k izpitu.</p>	<p>Delež (v %) / Weight (in %)</p> <table border="1"> <tr> <td style="width: 33.33%; padding: 5px;">20 %</td><td style="width: 33.33%; padding: 5px;">20 %</td><td style="width: 33.33%; padding: 5px;">60 %</td></tr> </table>	20 %	20 %	60 %	<p>Learning and teaching methods:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lectures, • discussion, • reflection, • teamwork, • independent student activities. <p>Assessment:</p> <p>Type (examination, oral, coursework, project):</p> <ul style="list-style-type: none"> • seminar paper, • production of short texts, • oral and/or written examination. <p>In order to apply for the examination, students are required to successfully produce the seminar paper.</p>
20 %	20 %	60 %			

<p>Reference nosilca / Lecturer's references:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rutar, S. (2018). Kakovost šole s perspektive učencev s priseljensko izkušnjo kot izhodišče za zagotavljanje inkluzivnega izobraževanja. <i>Dve domovini</i>, 48, 109–127. http://twohomelands.zrc-sazu.si/uploads/articles/1531426085_Rutar_kakovost%20sole%20s%20perspektive%20priseljencev.pdf 2. Rutar, S. (2018). Diversity and meaningful learning should go together. V: <i>Socialna prepoznavnost in odnos do oseb s posebnimi potrebami v dobi tehnologije: zbornik povzetkov = Disabilità relazione e</i>
---

riconoscimento sociale nell'epoca della tecnologia: dossier abstract = Social recognition and attitudes towards disability in the era of technology: book of abstracts = Handicap relation et reconnaissance sociale à l'ère de la technologie : livre des résumés. Koper: UP Pedagoška fakulteta.

3. Rutar, S. (2023). From positive recognition toward justice in a participatory pedagogical approach. V: S. Čotar Konrad, D. Felda in T. Štemberger (ur.), *Contemporary perspectives on early childhood education and care* (str. 159-180). Hamburg: Verlag Dr. Kovač.
4. Lesar, I., Rutar, S., Podlesek, A., Štirn, M., Jelen Madtuša, M., Majcen, I. in Kocbek, K. (ur.) (2018). *Poročilo o evalvaciji Predloga programa dela z otroki priseljenci za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja*. Ljubljana: ISA Institut.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Reflektivna praksa
Course title:	Reflective practice

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja	/	2.	4.
Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle	/	2 nd	4 th

Vrsta predmeta / Course type	obvezni/Compulsory
------------------------------	--------------------

Univerzitetna koda predmeta / University course code:	/
---	---

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS
/	/	15 SV	/	/	165	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	Izr. prof. dr. Vanja R. Kiswarday / Assoc. Prof. Dr. Vanja R. Kiswarday
------------------------------	---

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Conditions for inclusion in work or performance of study obligations:
/	/

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
----------	-----------------------------

• Značilnosti reflektivne prakse in proces reflektivne prakse, ki naj vključuje: ○ načrtovanje dela, ○ zbiraje podatkov, ○ analizo in ○ refleksijo ter načrtovanje sprememb. • Tehnike opazovanja pri hospitalizacijah ter razvijanje vloge »kritičnega prijatelja« pri kolegialnem opazovanju in svetovanju. • Sodelovanje z vodstvom, okoljem, starši in vključenimi v učni proces. • Nastopi pred učencimi, mentorjem, kolegom. Samorefleksija. • Pogovor po nastopu, ki naj vključuje informacije: o dogajanju in ravnaju študenta, študentovi razlagi in razmislek o dogajanju, razkrivanje in ozaveščanje novega znanja ter načrtovanje sprememb. • Pomen dnevnih zapisov in beležk dokumentiranje in spremjanje. • Vodenje dnevnika prakse. Pomen, značilnosti in vsebina razvojnega in profesionalnega portfolija.	• Characteristics of reflective practice and the process of reflective practice, which should include: ○ planning of the work, ○ collection of data, ○ analysis and ○ reflection and the planning of changes. • Observation techniques in cases of hospitalization and development of the role of a “critical friend” in for collegial observation and counselling. • Cooperation with the management, environment, parents and other participants in the learning process. • Presentation in front of students, the mentor and colleagues. Self-reflection: • Discussion after the presentation, which should include: information on the proceedings and the student’s action, the student’s interpretation and reflection on the proceedings, the disclosure and awareness of the new knowledge and the planning of changes. • The importance of journal notes and monitoring. • Keeping a practical training log. The importance, features and content of the developmental and professional portfolio.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Osnovna literatura / Basic literature:

- Cencic, M. (2000). Nekatere strategije reflektivnega poučevanja. V: Kramar, M., Duh, M. (ur.). *Didaktični in metodični vidiki nadaljnega razvoja izobraževanja*. Maribor: Pedagoška fakulteta, str. 63-71.
- Cencic, M., Cencic, M. (1994). *Praktično usposabljanje učiteljskih kandidatov*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.
- Kiswarday, V. (2018). Individualiziran program v inkluziji. V M. Schmidt Krajnc, D. Rus Kolar in E. Kranjec (ur.) *Vloga inkluzivnega pedagoga v vzgoji in izobraževanju* (str. 48-58). Univerzitetna založba Univerze v Mariboru.
- Kiswarday V. (2023). *Individualizacija vzgoje in izobraževanja*. Interno študijsko gradivo.
- Kiswarday, V. in Drlić, K. (2018). Sodelovalno poučevanje: priložnost za inkluzivne pedagoge. V M. Schmidt Krajnc, D. Rus Kolar in E. Kranjec (ur.) *Vloga inkluzivnega pedagoga v vzgoji in izobraževanju* (str. 225-236). Univerzitetna založba Univerze v Mariboru.
- Kiswarday, V., Rejc, M- in Pak, M. (2020). *Sodelovalno poučevanje v inkluzivnih razredih - Priročnik za sodelovalne pare*. E-priročnik. UP PEF.
- Košnik, P., Plavčak, D., Vovk – Ornik, N., Pulec Lah, S. in Mohar, M. (2023). *Individualizirani program – Priročnik za kakovostno pripravo in evalvacijo individualiziranega programa za otroke s posebnimi potrebami*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.

- Košnik, P. idr. (2023). *Smernice za pripravo in spremljanje individualiziranega programa za otroke s posebnimi potrebami v programu devetletne osnovne šole s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Opara, B. (2015). *Dodatna strokovna pomoč in prilagoditve za otroke s posebnimi potrebami v procesu vzgoje in izobraževanja*. Centerkontura, Ljubljana.

Cilji in kompetence:

Cilji:

Študent/-ka na praksi:

- spoznavajo zakonitosti vzgojno-izobraževalnega dela.
- se usposablja za samostojno, kritično in reflektivno prakso.

Splošne kompetence:

- zmožnost odkrivanja in prepoznavanja posebnih potreb vsakega posameznika z uporabo ustreznih postopkov, metod in tehnik,
- izbira ustreznih pristopov, metod, tehnik in strategij dela glede na specifične potrebe posameznika,
- sposobnost uporabe ustreznih postopkov, metod in tehnik za pripravo in izvajanje individualiziranih programov.

Predmetnospecifične kompetence:

- Razvijanje strategij reflektivnega praktika.
- Razvijanje zmožnosti opazovanja in svetovanja.
- Uporaba različnih strategij v neposrednem delu.
- Pedagoško vodenje razreda, skupine, posameznikov.
- Zmožnost samorefleksije in načrtovanja sprememb.
- Poznavanje in uporaba različnih oblik sodelovanja s kolegi, vodstvom in širšim družbenim okoljem.

Objectives and competences:

Objectives:

The student in practical training:

- gets acquainted with the principles of work in upbringing and education,
- is training for independent, critical and reflective operation.

General competences:

- ability to detect and identify the specific needs of each individual using the appropriate procedures, methods and techniques,
- selection of correct approaches, methods, techniques and strategies of work according to the specific needs of the individual,
- ability to use appropriate procedures, methods and techniques to prepare and implement individualized programmes.

Subject-specific competences:

- Development of the strategies of a reflective practitioner.
- Development of observation and advising abilities.
- Use of various strategies in direct operation.
- Educational leadership of a class, group, individuals.
- Ability of self-reflection and planning of changes.
- Knowledge and use of various forms of cooperation with colleagues, management and the wider social environment.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent/-ka:

- pozna osnovne tehnike opazovanja učnega procesa,
- razvija spretnosti neposrednega dela,
- pozna in upošteva ključne dejavnike, ki so potrebni za uspešno vzgojno-izobraževalno delo,
- razume pojave, ki potekajo v praksi.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

The student:

- is acquainted with the basic techniques for the observation of the learning process,
- develops the skills of direct work,
- knows and considers the key factors which are necessary for successful work in upbringing and education,

<p>Uporaba:</p> <p>Študent/-ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna načrtovati svoje delo, • je sposoben/-na učinkovito analizirati in ovrednotiti svoje delo in delo ostalih, • zna spremenjati svojo prakso, • zna oblikovati pripravo in jo smiselno prilagajati sposobnostim in zmožnostim učečih. <p>Refleksija:</p> <p>Študent/-ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je zmožen/-na ovrednotiti svoje delo glede na zastavljene in dosežene cilje ter načrtovati in izpeljati spremembe, • strokovno delo reflektira na osnovi zbranih in analiziranih informacij. 	<ul style="list-style-type: none"> • understands the phenomena which occur in practical operation. <p>Use:</p> <p>The student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • can plan their work, • is capable of effectively analyzing and evaluating his/her work and the work of others, • can change his/her practical operation, • can make a preparation and reasonably adjust it to the capabilities and abilities of the students. <p>Reflection:</p> <p>The student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • can evaluate his/her work according to the set and achieved objectives and plan and implement changes, • reflects on his/her professional work based on the selected and analyzed information.
--	---

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:		
<ul style="list-style-type: none"> • Predavanja, • diskusije, • individualno in sodelovalno učenje, • pisanje dnevnika in • vodenje portfolia. 	<ul style="list-style-type: none"> • lectures, • discussions, • individual and collaborative learning, • keeping a log and • keeping a portfolio. 	Delenj (v %) /	
Načini ocenjevanja:	Weight (in %)	Assessment:	
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt): Izdelava portfolija. Obvezna prisotnost na pedagoški praksi in oddaja ustrezne dokumentacije, skladno z navodili, so pogoji za opravljenou pedagoško prakso.	100 %	Type (examination, oral, coursework, project): Creation of a portfolio. Compulsory participation in the practical pedagogical course and the submission of required documentation in accordance with instructions to successfully complete the practical pedagogical course.	

Reference nosilca / Lecturer's references:

Kiswarday, V. R. in Rejc, M. (2022). Pripromočki za vzgojitelje za detekcijo otrok z avtizmom v prvem starostnem obdobju (1–3). V S. Čotar Konrad, B. Borota, S. Rutar, K. Drlić in G. Jelovčan, ur. *Vzgoja in izobraževanje predšolskih otrok prvega starostnega obdobja*. (str. 189–210). Koper: Založba Univerze na Primorskem.

Kiswarday, V. R. (2023). Analiza tem zaključnih del študijskega programa Inkluzivna pedagogika do danes: za načrtovanje prihodnosti. V A. Istenič, M. Gačnik, B. Horvat, M. Kukanja Gabrijelčič, V. R. Kiswarday, M. Lebeničnik, M. Mezgec in M. Volk, (ur.), *Vzgoja in izobraževanje med preteklostjo in prihodnostjo*. (str. 47–66) Koper: Založba Univerze na Primorskem.

Rejc, M. in Kiswarday, V. R. (2023). Razvoj kompetenc bodočih inkluzivnih pedagogov za delo z otroki z avtizmom. V A. Istenič, M. Gačnik, B. Horvat, M. Kukanja Gabrijelčič, V. R. Kiswarday, M. Lebeničnik, M. Mezgec in M. Volk, (ur.), *Vzgoja in izobraževanje med preteklostjo in prihodnostjo*. (str. 123–146) Koper: Založba Univerze na Primorskem.

Drljić, K., Štemberger, T. in Kiswarday, V. (2019). Pomen rezilientnosti bodočih pedagoških delavcev. *Journal of Contemporary Educational Studies/Sodobna Pedagogika*, 70(4).

Kiswarday, V. (2018). Individualiziran program v inkluziji. V M. Schmidt Krajnc, D. Rus Kolar in E. Kranjec (ur.) *Vloga inkluzivnega pedagoga v vzgoji in izobraževanju* (str. 48–58). Univerzitetna založba Univerze v Mariboru.

Štemberger, T. in Kiswarday, V. R. (2018). Attitude towards inclusive education: the perspective of Slovenian preschool and primary school teachers. *European journal of special needs education*, 33(1), 47–58.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Znakovni jezik
Course title:	Slovene sign language

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Inkluzivna pedagogika, 2. stopnja	/	2.	3.
Inclusive Pedagogics, 2 nd cycle	/	2 nd	3 rd

Vrsta predmeta / Course type	obvezni/Compulsory
------------------------------	--------------------

Univerzitetna koda predmeta / University course code:	/
---	---

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical seminars	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individ. work	ECTS
5	/	70 LV	/	/	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	doc. dr. Mateja Gačnik/ Assist. Prof. dr. Mateja Gačnik
------------------------------	---

Jeziki / Languages:	Predavanja /slovenski/Slovene Lectures:
	Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Conditions for inclusion in work or performance of study obligations:

/

Vsebina:

Slovenski znakovni jezik in znakovni jezik:

- zgodovina in razvoj SZJ,
- raziskovanje in standardizacija kretanj, temeljne karakteristike kretanj,
- slovnična pravila SZJ in elementi ZJ (položaj rok, mimika obraza, itd.),
- osnove tolmačenja,
- učenje kretanj - osnovni vsebinski moduli: predstavitev, sporazumevanje, osebe, okolje, osebnost, življenje,
- vloga tolmača, intervenorja, spremjevalca in zapisnikarja,
- temeljne značilnosti oddajanja oz. sprejemanja informacij in motnje,
- učenje osnov mednarodne kretanje – skupne temeljne značilnosti vseh znakovnih jezikov,
- Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika.

Gluhota/naglušnost/gluhoslepota:

- socialna struktura (socio-ekonomski položaj) in posledice na področju izobraževanja in zaposlovanja,
- mentalno zdravje in gluhota (posledice gluhotе/gluhoslepote),
- kulturne značilnosti »Kulture Gluhih«,
- prilagoditve v okolju za nemoteno sporazumevanje gluhih/naglušnih/gluhoslepih oseb,
- izbira komunikacijskih sredstev (SZJ, taktilni ZJ, vodení ZJ, prstna abeceda, oralna metoda, totalna komunikacija, itd.).

Content (Syllabus outline):

Slovenian sign language and sign language:

- history and development of the Slovenian sign language,
- research and standardisation of gestures, basic characteristics of gestures,
- grammar of the Slovenian sign language and elements of sign language (the position of the arms, facial expressions etc.),
- basics of interpreting,
- learning gestures – basic substantive modules: presentation, communication, people, environment, personality, life,
- the role of the interpreter, intervenor, companion and the recorder,
- the basic characteristics of exchanging information and impairments,
- learning the basics of international gestures – common key features of all sign languages,
- Act on the use of the Slovenian sign language.

Deafness/impaired hearing/deafblindness:

- social structure (socio-economic position) and the consequences in the field of education and employment,
- mental health and deafness (consequences of deafness/deafblindness),
- cultural characteristics of the “deaf culture”,
- adjustments of the environment for undisturbed communication with deaf/hearing impaired/deafblind persons,
- selection of means of communication (Slovenian sign language, tactile sign language, guided sign language, fingerspelling, oral method, total communication etc.).

Temeljna literatura in viri / Readings:

Osnovna literatura / Basic literature:

- Bešter, (1994). Nekaj značilnosti slovenskega kretalnega jezika v primerjavi s slovenskim glasovnim jezikom. Defektologica Slovenica no.1.
- Globačnik, B. (2001). Slovenski jezik in slovenski znakovni jezik; Defectologica Slovenica no. 9, št. 2.
- Juhart, M. (2007) Gluhoslepi. Ljubljana: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije.
- Juhart, Redžepovič (2007) Gluhi, naglušni in gluhoslepi na področju izobraževanja. Ljubljana: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije.

- Košir, S. (1993). Neverbalna komunikacija slušno motenih in njihova pričakovanja; O položaju gluhih in naglušnih v Sloveniji – zbornik prispevkov s konference v Portorožu; Ljubljana; Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana.
- Opara, B. (2007). Šola za različne učence-tudi za učence s posebnimi potrebami, Zbornik Različni učenci - različni pristopi, Supra, Ljubljana.
- Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije (2007). Spletni slovar slovenskega znakovnega jezika www.slovarsj.si, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Ljubljana.
- Pavlič, M. (2019). Priročna video slovnica slovenskega znakovnega jezika, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Ljubljana.
- Stramlič Breznik, I. (2014). Medmeti na presečišču slovenskega besednega in znakovnega jezika, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Ljubljana.
- Žele, A. (2019). Znakovni jezik govorica kretenj, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Ljubljana.
- Štanta, M. (2013). Naglušni naglušnemu: O sluhu in slušnih aparatih. Društvo gluhih in naglušnih Severne Primorske, Nova Gorica.
- Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika (2002). Uradni list Republike Slovenije, št. 96.

Dopolnilna literatura / Additional literature:

- Podboršek, L. (1989). Uvajanje znakovnega jezika v vzgojo, izobraževanje in usposabljanje slušno prizadetih v Sloveniji, Ljubljana; Zavod za usposabljanje slušno in govorno prizadetih.
- Redžepovič, A. (1995). Odrasli gluhi in naglušni v Sloveniji. Ljubljana: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije.
- Savič, (1998) Socialne posledice gluhotre. Zbornik: Klasifikacija in socialne posledice gluhotre. Ljubljana: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije.
- Stalzer, (1997). Visoka izobrazba za gluhe. Zbornik: Pravica gluhih do znanja. Ljubljana: Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana.
- Žele, A., Bauman J. (2003). Multimedijijski praktični slovar slovenskega znakovnega jezika gluhih (CD ROM); Ljubljana, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije.
- Juhart, M. (2018). Tehnični pripomočki za osebe z okvaro sluga, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Ljubljana.
- Kermauner, A. (2016). Žiga špaget je za punce magnet, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Ljubljana.

Dodatna literatura / Additional literature:

- Dolinšek, T. (1989). Dejavniki uspešnega zaposlovanja. Zbornik: Usposabljanje slušno prizadetih na slovenskem. Ljubljana: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije.
- Davidovič, B., Globačnik, B. (2001). Vodnik po pravicah invalidov. Ljubljana: Urad Vlade RS za invalide in bolnike in Urad Vlade RS za informiranje.
- Ivasovič V. (2005). Ali slišimo gluhe? Na koliko decibelih? (Prevod) Ljubljana: Mestno društvo gluhih Ljubljana.
- Jakopič, B. (1970). Gluhonemnica v Ljubljani (1900-1945). Ljubljana: Zavod za usposabljanje slušno in govorno motenih.
- Jakopič, B. (1978) Oris zgodovine vzgoje in izobraževanja gluhih v svetu. Ljubljana: Zavod za usposabljanje slušno in govorno motenih.
- Juras, (1986). Družbena odgovornost gluhih. Zbornik: Jugoslovanski posvet z mednarodno udeležbo o problematiki totalne komunikacije in organiziranju gluhih in naglušnih danes in jutri. Ljubljana: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije.

Cilji in kompetence:

Cilji:

Študent/ka:

Objectives and competences:

Objectives:

The student:

- spozna zakonitosti slovenskega znakovnega jezika za gluhe in zakonitosti znakovnega jezika za gluhoslepe,
- se teoretično in praktično usposobi za osnovno sporazumevanje z gluho in gluhoslepo osebo (v SZJ),
- spozna osnovne značilnosti gluhote.

Splošne kompetence:

- izbira ustreznih pristopov, metod, tehnik in strategij dela glede na specifične potrebe posameznika,
- uporaba specialno pedagoških znanj za delo z otroki s posebnimi potrebami,
- sposobnost sprejemanja interesov posameznika in uporaba notranje motivacije posameznika za razvoj potrebnih spremnosti.

Predmetnospecifične kompetence:

Gluhota in slovenski znakovni jezik:

Študent/-ka:

- spozna in uporabi elemente SZJ in razvije komunikacijske spremnosti,
- spozna kulturne značilnosti gluhih in razvije empatijo (socialna struktura),
- uporabi osnovne značilnosti tolmačenja in zapisovanja.

Gluhoslepota in znakovni jezik:

Študent/-ka:

- spozna komunikacijske kanale za sporazumevanje z gluhoslepo osebo,
- spozna in uporabi podporne storitve za delo z gluhoslepimi osebami (vodenje, mobilnost, tolmačenje, intervenor, prilagoditve okolja) in razvije empatijo.

Naglušnost:

Študent/-ka:

- spozna temeljne značilnosti sporazumevanja z naglušno osebo,
- prilagodi okolja za nemoteno komuniciranje z naglušno osebo.

- gets acquainted with the principles of the Slovenian sign language for the deaf and the principles of the sign language for the deafblind,
- is theoretically and practically qualified for independent communication with a deaf and deafblind person,
- learns about the basic characteristics of deafness.

General competences:

- selection of correct approaches, methods, techniques and strategies of work according to the specific needs of the individual,
- use of special teaching skills to work with special needs children,
- ability to accept the interests of an individual and use the individual's internal motivation for the development of the needed skills.

Subject-specific competences:

Deafness and the Slovenian sign language:

The student:

- gets acquainted with and uses elements of the Slovenian sign language and develops communication skills,
- learns about the cultural characteristics of the deaf and develops empathy (social structure),
- uses the basic features of interpretation and recording.

Deafblindness and the sign language:

The student:

- gets acquainted with the communication channels for communication with a deafblind person,
- gets acquainted with and uses the support services for work with deafblind persons (management, mobility, interpreting, intervenor, adaptations of the environment) and develops empathy.

Hearing impairment:

The student:

- gets acquainted with the fundamental characteristics of communication with hearing impaired persons,
- adjusts the environment for the smooth communication with hearing impaired persons.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

- spoznati in prepozнати jezikovne značilnosti SZJ, ZJ za gluhoslepe in različna sredstva sporazumevanja,
- spoznati kulturne, socialne in komunikacijske značilnosti dela in življenja gluhih/naglušnih/gluhoslepih,
- razumeti in prepozнати vlogo tolmača, ter ostalih podpornih komunikacijskih storitev (zapisovalec, intervenor, asistent v komunikaciji, vodenje, ...).

Uporaba:

- uporaba osnov SZJ pri sporazumevanju z gluho osebo,
- uporaba osnov ZJ in drugih komunikacijskih poti pri sporazumevanju z gluhoslepo osebo,
- uporaba osnov drugih komunikacijskih kanalov pri sporazumevanju z naglušno osebo,
- empatija do težav in specifike dela in življenja oseb z okvaro sluha/vida,
- kulturno zavedanje skupnosti gluhih in uporaba le tega pri sporazumevanju z njimi ter prireševanju problemov na strokovnem področju gluhoty,
- reševati komunikacijske motnje,
- uporabiti elemente tolmačenja ter drugih vlog na področju premagovanja komunikacijskih ovir.

Refleksija:

- vzpodbudi študente/-tke pri samoevalvaciji razvoja sporazumevanja z osebami z okvaro sluha,
- vzpodbuditi razumevanje gluhoty in socialnih vidikov posledic gluhoty,
- znanje in razumevanje nadgraditi pri nadalnjem razvoju in raziskavah SZJ ter drugih metod sporazumevanja,
- prepoznavati jezikovno zavedanje besednega in nebesednega zavedanja,
- spoštovanje drugih jezikov,
- razvoj novih socialnih veščin v stiku s kulturo gluhih,
- prepoznavanje invalidske politike in družbene skrbi za invalide,
- uporaba znanj za delo z drugimi kategorijami invalidov oz. osebami s posebnimi potrebami,

Intended learning outcomes:**Knowledge and understanding:**

- recognize and identify the linguistic characteristics of the Slovenian sign language, the sign language for the deafblind and different means of communication,
- get acquainted with the cultural, social and communication characteristics of the work and life of the deaf/hearing impaired/deafblind persons,
- understand and identify the role of the interpreter and other supportive communication services (recorder, intervenor, communication assistant, management).

Use:

- use of the basics of the Slovenian sign language for communication with a deaf person,
- use of the basics of the Slovenian sign language and other communication channels for communicating with a deafblind person,
- use of the basics of other communication channels for communication with a hearing impaired person,
- empathy for the problems and specifics of the work and life of persons with impaired hearing/vision,
- cultural awareness of the community of the deaf and the use of this awareness for communicating with them to solve problems in the professional area of deafness,
- resolving communication disorders,
- use of the elements of interpreting and other applications in the field of overcoming communication obstacles.

Reflection:

- encourages students to self-evaluation of the development of communication with impaired hearing individuals,
- encourages the understanding of deafness and the social aspects of deafness,
- upgrade of knowledge and understanding for further development and research of the Slovenian sign language and other methods of communication,
- recognition of linguistic verbal and non-verbal awareness,
- respect for other languages,

• integracija znakovnega jezika v delo in sporazumevanje z drugimi–inkluzija.	• development of new social skills in contact with the culture of the deaf, • recognition of the disability policy and social care for the disabled, • use of knowledge for work with other categories of disabled persons or special needs individuals, • integration of the sign language into work and communication with others – inclusion.

Metode poučevanja in učenja:

• predavanja, • vaje, • samostojno delo študenta, • diskusija.	Delež (v %) / Weight (in %)	Načini ocenjevanja:	Assessment:

- Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):
- Seminarska naloga, pisni in ali ustni izpit.

<p>30 %</p>	<p>70 %</p>
-------------	-------------

Learning and teaching methods:

- lectures,
- seminars,
- independent student activities,
- discussion.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Ašenberger Bagon, Š., Gačnik, M., Istenič Starčič, A. (2018). Information communication technology use among students in inclusive classrooms. *International journal: emerging technologies in learning* 13, št. 6, str. 56-72
2. Zajc, M., Istenič Starčič, A., Lebeničnik, M., Gačnik, M. (2018). Tablet game-supported speech therapy embedded in children's popular practices. *Behaviour & information technology* 37, no. 7, str. 693-702
3. Lebeničnik, M., Kukanja-Gabrijelčič, M., Arnejčič, B., Istenič Starčič, A., Gačnik, M., Volk, M. (2019). Social-emotional competencies among Slovenian teachers. V: REC methodology guidelines. 108-122
4. Istenič, A., Rosanda, V., Volk, M. in Gačnik, M. (2023). Parental perceptions of child's play in the post-digital era: parents' dilemma with digital formats Informing the kindergarten curriculum. *Children*, 10(1), 1-22. <https://www.mdpi.com/2227-9067/10/1/101>